

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ НАЗЕМНИХ СПОРУД І АЕРОДРОМІВ
КАФЕДРА КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДИЗАЙНУ І ГРАФІКИ

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри

Вікторія ВАСИЛЕНКО

«___» _____ 2023 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)

ВИПУСКНИЦІ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЮ «БАКАЛАВР»

ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 022 «ДИЗАЙН»

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ДИЗАЙН»

Тема: «РЕВІТАЛІЗАЦІЯ БУДІВЕЛЬ ПІД ЖИТЛО ДЛЯ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ»

Виконавець:

здобувач вищої освіти групи 401 ^МЗГАЛАТ-ЛОЗИНСЬКА Наталія Остапівна

Керівник: к. арх., доцент

ГНАТЮК Лілія Романівна

Нормоконтроль: д.т.н., професор

ОМЕЛЬЯНЕНКО Максим Вікторович

Київ 2023

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет наземних споруд і аеродромів

Кафедра комп'ютерних технологій дизайну і графіки

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 022 «Дизайн»

Освітньо-професійна програма «Дизайн»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Вікторія ВАСИЛЕНКО

«_____» _____ 2023 р.

ЗАВДАННЯ

на виконання кваліфікаційної роботи

ЗГАЛАТ-ЛЮЗИНСЬКОЇ Наталії Остапівни

(прізвище, ім'я, по батькові випускника в родовому відмінку)

1. Тема кваліфікаційної роботи «Ревіталізація будівель під житло для переселенців»

затверджена наказом ректора від « 31 » 03 2023 р. № 439/ст.

2. Термін виконання роботи: з 29.05.2023 по 30.06.2023

3. Вихідні дані до роботи:

технічне завдання, генеральний план ділянки, плани поверхів, розрізи

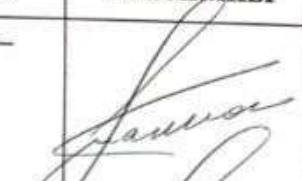

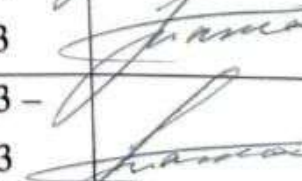
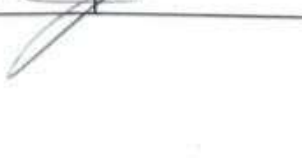
4. Зміст пояснювальної записки:

завдання на виконання кваліфікаційної роботи, реферат, зміст, вступ, три розділи основної частини, висновки, список використаних джерел, додатки.

5. Перелік обов'язкового графічного (ілюстративного) матеріалу:

схема генплану з благоустроєм території, плани до та після перепланування, функціональне зонування простору, плани з розташуванням меблів, плани стелі та підлоги, розгортки стін приміщень, перспективні зображення інтер'єрів, креслення та візуалізації авторських розробок предметів наповнення інтер'єру, 3d-макет, роздатковий матеріал.

6. Календарний план-графік

№ пор.	Завдання	Термін виконання	Відмітка про виконання
1.	Збір матеріалів щодо світової та вітчизняної практики, вимог до проєктування дизайну закладу	29.05.2023 – 31.05.2023	
2.	Виконання пошукових ескізи закладу	29.05.2023 – 31.05.2023	
3.	Розробка дизайн-концепції інтер'єрів закладу та план благоустрою	30.05.2023 – 31.05.2023	
4.	Розробка поповерхових планів, виконання розстановки меблів відповідно до функціонального зонування	31.05.2023 – 02.06.2023	
5.	Виконання планів підлоги з підбором необхідних підлогових покриттів	02.06.2023 – 09.05.2023	
6.	Виконання плану стелі з розташуванням освітлювальних приладів	02.06.2023 – 09.05.2023	
7.	Виконання розгортки стін 5х приміщень	02.06.2023 – 09.05.2023	
8.	Виконання візуалізацій інтер'єрів у комп'ютерній 3D графіці	02.06.2023 – 09.05.2023	
9.	Виконати робочі креслення розроблених об'єктів	02.06.2023 – 09.05.2023	
10.	Виконання 3d-макету розроблених об'єктів	02.06.2023 – 09.05.2023	
11.	Оформлення пояснювальної записки до кваліфікаційної роботи згідно затверджених вимог	29.05.2023 – 31.05.2023	
12.	Виконати компонування планшетів	12.06.2023 – 14.06.2023	
13.	Компонування альбому креслень до та підготовка роздатковий матеріалу	12.06.2023 – 14.06.2023	
14.	Підготовка доповіді захисту та презентацію у PowerPoint	12.06.2023 – 14.06.2023	

7. Консультанти з окремих розділів

Назва розділу	Консультант (посада, П.І.Б.)	Дата, підпис	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Нормативна база	проф.ККТДіГ, д.т.н., проф. ОМЕЛЬЯНЕНКО Максим Вікторович		
Конструктивне вирішення	проф. ККТДіГ, д.арх., проф. ЧЕРНЯВСЬКИЙ Володимир Георгійович		
Інженерне обладнання	ст.викл. ККТДіГ ОБУХОВСЬКА Любава		

8. Дата видачі завдання: « 29 » травня 2023 р.

Керівник кваліфікаційної роботи

ГНАТЮК Л.Р.

(підпис керівника)

(П.І.Б.)

Завдання прийняв до виконання

ЗГАЛАТ-ЛОЗИНСЬКА Н.О.

(підпис випускника)

(П.І.Б.)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до дипломного проєкту «Ревіталізація будівель під житло для переселенців» складається з: 60 сторінок тексту, 20 рисунків, 38 використаних джерел, 1 додатку.

Ключові слова: дизайн інтер'єру, прихисток, тимчасове житло, інклюзивність, історична будівля.

Актуальність теми. Внаслідок війни багато людей були позбавлені житла, зазнали емоційних потрясінь. Руйнацією уражено значну кількість нерухомості не залежно від її призначення, отже питання розселення осіб, що втратили домівки, є серед найбільш актуальних на сьогоднішній день. Одним із варіантів врегулювання даної проблеми виступає створення тимчасового житла для переселенців у вже існуючій будівлі шляхом її ревіталізації, а саме пристосування під нові потреби та сучасні вимоги.

Об'єкт: житло для переселенців.

Предмет: ревіталізація закладу для проживання ВПО.

Мета: розробити дизайн інтер'єрів тимчасового житла для переселенців шляхом ревіталізації.

Методи: історичний метод дослідження розвитку проєктування прихистків для біженців; аналіз наукових джерел за обраною тематикою та узагальнення інформації; графіко-аналітичне порівняння; встановлення критеріїв оцінки об'ємно-планувального, художнього та технологічного рішення тимчасового житла, художнє конструювання, що полягає у розробці структури задуму.

Практичне значення полягає в аналізі інформації і нормативних документів, пошуку концепції закладу, розробці планів за обраною темою та відповідного набору креслень (перепланування, розміщення меблів, візуалізація та, за потреби, додаткові креслення) з використанням вивчених технік і прийомів. Розробки можна використати для створення аналогічних проєктів у подальшому.

ЗМІСТ

ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1. ДОСЛІДЖЕННЯ ДОСВІДУ РЕВІТАЛІЗАЦІЇ ТА ВІДОМОСТЕЙ ПРО СТВОРЕННЯ ТИМЧАСОВИХ ПОСЕЛЕНЬ ДЛЯ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ	10
1.1. Історичні умови виникнення тимчасового житла для біженців	10
1.2. Особливості класифікації тимчасового житла для біженців	14
1.3. Аспекти ревіталізації будівель	17
1.4. Аналіз вітчизняного та закордонного досвіду формування простору тимчасового житла для біженців	19
Висновки до першого розділу	28
РОЗДІЛ 2. ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ІНТЕР'ЄРІВ ТИМЧАСОВИХ ЖИТЕЛ ДЛЯ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ	29
2.1. Посилання на державні норми проектування та рекомендаційні джерела	29
2.2. Об'ємно-просторове вирішення тимчасового житла для переселенців.	30
2.3. Ергономічні норми і необхідне обладнання закладу	33
2.4. Кольорове рішення, композиція та комунікативний дизайн у формуванні інтер'єру	37
2.5. Вимоги до освітлення і матеріалів, що використовуються у приміщеннях прихистків та готелів	39
2.6. Обладнання укриття у будівлі	41
Висновки до другого розділу	42
РОЗДІЛ 3. ФОРМУВАННЯ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ ТИМЧАСОВОГО ЖИТЛА ДЛЯ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ	43
3.1. Вихідні дані	43
3.2. Архітектурно-конструктивні рішення	44
3.3. Планування та функціональне зонування	47
3.4. Концепція дизайну простору тимчасового житла для	50

переселенців. Матеріали та умеблювання	
3.5. Авторські розробки	51
Висновки до третього розділу	54
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	55
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	56
ДОДАТКИ	61

ВСТУП

Внаслідок війни на території України агресором було знищено та пошкоджено тисячі будівель. Ворог вражає вогнем об'єкти не залежно від їх призначення, культурної та історичної цінності. Як наслідок, чимало людей змушені шукати не лише нові домівки, але й принаймні місця для тимчасового проживання. Сьогодні, після більш ніж року війни, запропоновано та реалізовано безліч ідей улаштування житла для внутрішньо переміщених осіб (надалі ВПО). Серед пропозицій зведення модульних містечок, швидке створення нових будівель або ж пристосування вже існуючих, а саме спортзалів, офісів, шкіл, до нових умов експлуатації. Також, в наслідок масштабності та стихійності лиха, заселення відбувалося і в історичні будівлі, у яких не забезпечені достатні умови для проживання та які потребують реставрації.

Розглядаючи шляхи вирішення проблеми, варто також враховувати подальше використання після завершення війни зведених будівель, або ж тих, що змінили своє призначення під нові потреби, їх роль у формуванні міського середовища, загальній містобудівній ситуації. Перераховані проблеми не втрачали актуальності й до загострення конфлікту. Підіймалися питання надмірно щільної та хаотичної забудови певних районів, руйнування будівель, які мають історичну цінність. Якщо проігнорувати необхідність наявності стратегії подальшої експлуатації архітектурного об'єкту, вважаючи, що дане питання не на часі, у подальшому це стане додатковою проблемою, поряд з безліччю інших, які доведеться вирішити під час відбудови України.

Об'єктом проектування виступає будівля у Харкові за адресою провулок Лопатинський 5, до якої запропоновано варіант ревіталізації під тимчасове житло для ВПО з урахуванням необхідності збереження історичного вигляду будівлі та подальшої її експлуатації в якості комбінації готелю та хостелу після завершення війни, а предметом – внутрішній простір та благоустрій прилеглої території.

Метою роботи до вже встановленого плану модифікації об'єкту під нове призначення є формування комфортного для перебування та естетично привабливого простору, забезпечення умов для спокійного проживання та адаптації на новому місці осіб, що зазнали збитків та значних моральних потрясінь внаслідок війни. Також наголос йде на пристосування приміщень для користування маломобільною групою населення.

Завдання на проєктування передбачає:

- провести попереднє дослідження досвіду створення простору для тимчасового перебування ВПО, а також реставрації історичних будівель та зміни їх призначення під аналогічні потреби;
- вивчити відповідні державні будівельні нормами;
- сформування дизайн концепцію та визначення способів її реалізації;
- розробити кресленики до реалізації ревіталізації будівлі і створити візуалізації.

РОЗДІЛ 1. ДОСЛІДЖЕННЯ ДОСВІДУ РЕВІТАЛІЗАЦІЇ ТА ВІДОМОСТЕЙ ПРО СТВОРЕННЯ ТИМЧАСОВИХ ПОСЕЛЕНЬ ДЛЯ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ

1.1. Історичні умови виникнення тимчасового житла для біженців

Вперше Україні довелося зіткнутися з необхідністю організації надання житла ВПО у 2014 році, з початком конфлікту з Російською Федерацією, проте світовий досвід запровадження тимчасового житла для біженців почався значно раніше. Відомі безліч варіантів рішення даної проблеми:

– улаштування тимчасових притулків, а саме наметів, палаток або навіть приміщення зі зручностями, які надаються в разі негайної евакуації, після природних катастроф чи конфліктів. Вони зазвичай мають обмежений термін функціонування і надають базові умови для тимчасового проживання.

– поселення у гуртожитках, тимчасових квартирах, готелях, мотелях. Це можуть бути будинки або будівлі, що складаються з окремих кімнат або квартир, де переселенці можуть проживати на певний період часу. Вони зазвичай мають загальні кухні та ванні кімнати, які діляться між мешканцями.

– розміщення людей у житлових комплексах, модульних контейнерах. Рішення передбачає сталі форми тимчасового житла, які можуть бути збудовані з модульних контейнерів або інших конструкцій. Вони можуть мати окремі квартири чи кімнати з усіма необхідними зручностями для проживання.

– обладнання для проживання прихистків або тимчасових селищ. Це великі тимчасові комплекси, які здатні вміщати значну кількість переселенців. Вони можуть містити окремі житлові одиниці, спільні приміщення, медичні пункти, школи та інші служби для задоволення потреб переселенців. Такого типу приміщення можуть бути створені шляхом пристосування вже існуючою будівлі до нових функцій [19].

Проекту відповідає останній варіант, а саме прихистки для біженців, проте доцільно охопити історію формування й інших способів улаштування житла для ВПО. Це обґрунтовано спільною причиною існування такого типу

закладів або поселень, а також ширшим розглядом формотворення та стилістичного рішення внутрішнього простору.

Історичні умови виникнення тимчасового житла для біженців сформувалися під впливом світових подій, конфліктів, природних катастроф та глобальних міграційних процесів. Серед найбільш значущих подій, внаслідок яких було сформовано даний тип закладів, можна виділити [29]:

1. Перші світові війни та міжвоєнний період, під час та після якого виникла потреба у притулку для мільйонів людей, що були вимушені покинути свої домівки. Такі житла нерідко були споруджені на основі економії, швидкості та ефективності.

2. Друга світова війна та післявоєнний період. На той час значні маси людей стали біженцями через військові дії та насильство. Після війни багато з них залишилися без житла і потребували тимчасового притулку. У цей період було створено численні тимчасові житлові споруди, такі як бараки та польові табори, для забезпечення житла біженцям та переселенцям [36].

3. Реагування на гуманітарні кризи. З конфліктами, війнами та природними катастрофами по всьому світу, організації гуманітарної допомоги шукають швидкі та ефективні способи забезпечення тимчасового житла для біженців. Це можуть бути наметові містечка, контейнерні будівлі, модульні комплекси або перетворення існуючих будівель на тимчасові притулки [13].

Хоча можна чітко виділити певні основні періоди, історію заснування перших прихистків можна розглядати через перші офіційні відомості про прийняття біженців у різних країнах. Перед прийняттям Акту про іноземців 1905 року міграція до і з Великобританії не була обмежена під час миру [33]. У цей період було багато емігрантів з інших європейських країн, а біженці як такі не були юридично визнані або зустрічали перешкоди при в'їзді. Більшість мігрантів прибували з різних країн Європи, тож релігійні та культурні відмінності, а також страх перед іноземцями, які займають робочі місця, впливали на реакцію місцевого населення.

Під час революції 1789-1793 рр. французьке дворянство та духовенство шукали прихистку в Британії, але перших емігрантів приймали за боягузів, які надто поспішно покинули свого короля та країну. Ставлення змінилося з радикалізацією революції 1792 року, підтримка біженців стала актом патріотизму та національним обов'язком. Того ж року було створено Комітет допомоги французькому духовенству та паралельну організацію для підтримки інших біженців. На півдні Англії таверни та садиби стали тимчасовими притулками.

Наступні хвилі прибуття людей під час ірландської еміграції 1847 — 1855 років та втечі європейських політичних вигнанців 1848 року підняли питання необхідності створення універсального простору для співіснування людей різних релігійних та політичних поглядів, а також акцентувалася увага на тимчасовості місць перебування біженців без нехтування комфортом проживання.

Після значної імміграції євреїв 1880 року зросло публічне обговорення щодо прийому біженців, що привело до прийняття Акту про іноземців 1905 року [33]. Цей закон встановив контроль над в'їздом іноземців, включаючи обмеження та рішення питання імміграції. Він став першим офіційним кроком у регулюванні в'їзду біженців і поклав початок системі прихистків для контролю над міграційним процесом в Британії.

Під час обох світових війн багато біженців шукали притулок у різних країнах світу. Це призвело до появи спеціальних прихистків та організацій, які допомагали цим людям забезпечити тимчасове житло, безпеку та допомогу у пошуку нового місця проживання. Серед них Міжнародний комітет Червоного Хреста (International Committee of the Red Cross) [32], Організація Об'єднаних Націй з Помічництва й Відновлення (United Nations Relief and Rehabilitation Administration, UNRRA) [38], яка мала програми з встановлення тимчасових притулків, надання харчування, медичного обслуговування та освіти для біженців. Деякі країни також встановлювали спеціальні табори для прийому осіб, що втікали від війни, де забезпечувалися тимчасові житлові одиниці,

харчування та інші послуги. Такі були у Великій Британії, де біженцям допомагали адаптуватися до нових умов життя та знайти майбутнє місце проживання.

На розглянутих подіях не завершилися катаклізми, що змушували людей терміново шукати нове місце проживання. Тип прихистку надавався залежно від ситуації, можливості зібрати достатню кількість коштів, чим зазвичай займалися волонтери. Біженців розміщували у таборах та гуртожитках. У разі необхідності більш тривалого проживання осіб, їм надавали постійне житло. Проблеми виникали, коли при розселенні людей застосовували політику розпорошення, яка передбачала розміщення біженців по всій країні. Це часто залишало людей ізольованими, позбавленими близькості до знайомої мови, їжі, культурних заходів, що в результаті спонукало їх переїжджати до родичів, навіть якщо в результаті доводилося перебувати у несприятливих для життя умовах. Також з часом країнам довелося розглянути обмеження тривалості перебування біженців мігрантів, що сприяло розвитку проєктів тимчасових поселень з наміром повернути осіб на батьківщину, коли це буде визнано безпечним [29].

Розвиток прихистків для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) має свої особливості в порівнянні з тимчасовим житлом для біженців з-за кордону. Основні аспекти, які варто враховувати, це масштаби та тривалість внутрішнього переміщення, причини, що спричинили переселення, та їх унікальні потреби.

Однією з особливостей прихистків для ВПО є тривалість перебування людей в них. У багатьох випадках, коли їх переселення є наслідком конфлікту або природних катастроф, вони можуть перебувати у таких прихистках протягом досить довгого періоду, тому житла такого типу повинні бути призначені для довгострокового в них перебування, забезпечуючи базові умови, доступ до основних послуг та інфраструктури. Прихистки для ВПО також мають враховувати особливі потреби цієї категорії людей, а саме жінок, дітей, старших людей та осіб з особливими потребами. Вони повинні бути

адаптовані для людей з різноманітними можливостями, забезпечуючи безпеку, доступ до медичної допомоги, соціальних послуг, можливість отримання освіти, та психологічної підтримки.

Організації, що сприяють розвитку прихистків для ВПО, часто працюють у тісному співробітництві з урядовими органами, місцевими громадами та гуманітарними організаціями. Крім того, важливо забезпечити соціальну інтеграцію біженців, підтримуючи їх у процесі повернення до сталого життя після закінчення переселення. Це може включати надання підтримки у пошуку роботи, навчанні мови та культурній адаптації [2].

1.2. Особливості класифікації тимчасового житла для біженців

У якості прихистка можна використовувати будівлю, яка відноситься до житлового фонду, а саме гуртожиток, готель, квартиру. Основні відмінності будівлі, призначеної для ВПО, від перелічених полягають у меті створення та потребах осіб, що там перебувають, таких як необхідності терміново забезпечити біженців хоча б мінімальними умовами для проживання та орієнтації на тих, хто був позбавлений майна, роботи та зазнав значних емоційних потрясінь [26].

У випадку формування тимчасового житла для біженців у вже існуючій архітектурній одиниці, з урахуванням подальшої експлуатації будівлі після завершення війни її можна розглядати у якості готелю, проте з певними особливостями [24].

– адаптація приміщення. Будівля, яка раніше мала інше призначення, повинна бути адаптована для відповідності потребам ВПО. Це може включати розбиття простору на окремі житлові одиниці, облаштування спільних приміщень (кухня, ванна кімната, пральня), які могли б бути не обов'язковими для готелю, а також створення безпечного і комфортного середовища для проживання;

– забезпечення достатнього меблювання блоку або приміщення для невизначеного терміну проживання;

– додатковою особливістю може бути наявність соціальних послуг, які надаються ВПО в таких будівлях: медичні послуги, консультації соціальних працівників, психологічна підтримка, освітні програми або професійна підготовка;

– інклюзивність простору, гнучкість у пристосуванні для зручності проживання людей з різними можливостями та будь-якого віку [12].

Для готелю наявність додаткових послуг, окрім проживання, виступає перевагою. Їх наявність впливає на класифікацію, як і рівень комфорту, призначення закладу. Готелі можуть бути поділені за такими критеріями:

Готелі можна класифікувати за різними критеріями, такими як розмір, розташування, рівень комфорту і послуг, а також ціновий діапазон. Основні класифікаційні системи готелів використовуються для визначення їх рівня і якості. Ось декілька загальновизнаних класифікацій готелів:

– за кількістю зірок. Багато країн використовують дану систему. Більша кількість зірок вказує на вищий рівень комфорту, якості та послуг. Наприклад, п'ятизірковий готель зазвичай пропонує найвищий рівень послуг і розкоші, тоді як тризірковий готель може мати більш скромний комфорт.

– за розміром, наприклад, великі готелі, середнього розміру або невеликі бутік-готелі. Більші заклади зазвичай мають значнішу кількість кімнат, широкий спектр послуг і зручностей, тоді як бутік-готелі відомі своєю індивідуальністю та унікальним дизайном.

– за типом: Готелі також можна класифікувати за типом, таким як міські, курортні, для бізнесу, апарт-готелі, готелі-казино та інші. Кожен тип має свою специфіку і відповідає певним потребам туристів або гостей.

– за послугами та зручностями. Наприклад, спа-готелі спеціалізуються на послугах спа-процедур і релаксації, гольф-готелі мають власні гольф-поля, а сімейні пропонують розваги та активності для всієї родини.

Класифікація може змінюватися залежно від країни і її стандартів готельної індустрії. Поділ за кількістю зірок є одним з найпоширеніших та

використовується у багатьох країнах, зокрема й в Україні, для визначення рівня комфорту та якості готелю.

Розподілення закладу за зоряною класифікації здійснюється за таким принципом [28]:

1. Однозірковий готель. Ним надаються базові послуги та прості, скромні умови проживання. Кімнати можуть бути маленькими, до 11 квадратів, з обмеженими зручностями. Такого рівня заклади знаходяться здебільшого у віддаленій частині міста.

2. Двозірковий готель пропонує трохи кращі умови проживання, комфортабельніші кімнати та додаткові послуги, такі як безкоштовний Wi-Fi, телевізор, ресторан або сніданок.

3. Тризірковий готель відповідає середньому рівню комфорту та послуг. Кімнати зазвичай просторі, з набагато більшим набором зручностей, таких як кондиціонер, кабельне телебачення, фен та міні-бар. Готель може мати ресторан, фітнес-центр, бізнес-центр та інші додаткові послуги.

4. Чотиризірковий готель вважається розкішним або вищим середнім класом готелю. Кімнати часто мають елегантний дизайн та вищу якість меблів, матеріалів. Готель може мати більшу кількість зручностей.

5. П'ятизірковий готель вважається найвищим класом готелю. Він пропонує найвищий рівень комфорту, розкоші та послуг. Заклад може мати широкий вибір ресторанів, басейнів, спортивних закладів, салонів краси та інших розкішних послуг та надавати індивідуальне обслуговування.

Також існує стандартна класифікація засобів розміщення туристів, розроблена експертами СОТ (Світової організації туризму), яка визначає дві основні категорії засобів розміщення: колективні та індивідуальні. Вона допомагає систематизувати різні види туристичного розміщення і забезпечує загальноприйняті стандарти та вимоги для кожної категорії. [17]. Колективні засоби розміщення включають готелі, мотелі, гостьові будинки, хостели, гуртожитки, кемпінги, туристичні бази, санаторії, пансіонати та інші подібні

споруди. Основними рисами цих засобів розміщення є спільні приміщення та інфраструктура, які використовуються кількома гостями одночасно.

Індивідуальні засоби розміщення передбачають проживання туристів в окремих житлових приміщеннях або одиницях, які можуть бути здані в оренду або власністю туристів. Це можуть бути апартаменти, котеджі, вілли, будинки для оренди, квартири, автокемпінги та інші форми житла, де особи мають індивідуальний простір та зручності

Допускається комбінування колективного та індивідуального варіанту розміщення в одному закладі. Це може мати місце в деяких готелях або комплексах, де пропонуються різні типи номерів чи одиниць розміщення для задоволення різних потреб гостей. Наприклад, в готелі можуть бути як колективні номери, такі як дорміторії або приміщення зі спільними зручностями, які призначені для туристів, що шукають більш економний варіант розміщення та бажають спілкуватися з іншими мандрівниками. Одночасно, у тому ж закладі поєднуюватимуться індивідуальні номери або апартаменти, де гості мають свою приватну кімнату та власні зручності. Такий підхід дозволяє готелям пропонувати ширший список варіантів розміщення, щоб задовольнити різні потреби та вподобання гостей. Кожен може вибрати спосіб проживання, який найкраще відповідає їхнім бюджету, стилю подорожі та індивідуальним вимогам до комфорту та приватності.

1.3. Аспекти ревіталізації будівель

Ревіталізація історичних будівель – це процес відновлення та оживлення історичних споруд з метою збереження їх культурної, історичної та архітектурної цінності, а також адаптації до сучасних потреб і використання. Цей підхід сприяє збереженню національного спадку та стимулює економічний розвиток шляхом відродження туризму, культурної індустрії та іншого суспільного життя в цих приміщеннях [5]. В Україні багато архітектурних одиниць, які зберегли свій вигляд ще з минулого століття, є прикрасою міста, навіть якщо не перебувають під захистом у якості історичної пам'ятки, які з

часом перестали експлуатуватися, що в результаті призвело до фізичної деградації. Через фінансові обмеження, відсутність пріоритету у відновленні, власницькі проблеми, недостатнє усвідомлення значення культурної спадщини, цими будівлями не займаються і згодом зносять. Ревіталізація передбачає значні грошові вкладення, можливість виникнення технічних складнощів під час адаптації до нових вимог та стандартів, проте вона є доцільною у багатьох випадках та при розумному підході відновлена будівля зможе приносити прибуток, не втративши своєї ролі у естетизації середовища міста [7].

Одним із головних аспектів ревіталізації є збереження історичного характеру та атмосфери будівель. Це включає відновлення аутентичних матеріалів, кольорів, текстур та деталей, щоб зберегти їхню унікальність і відтворити дух минулих епох. Ревіталізація також передбачає адаптацію історичних будівель до нових функцій та використання. Це може означати перетворення старих фабрик на мистецькі центри, замки на готелі, церкви на концертні зали або музеї. Процес адаптації враховує потреби сучасного суспільства, зберігаючи при цьому історичну цінність та архітектурну цілісність будівлі. Подібне відновлення історичних будівель відіграє важливу роль у збереженні культурної спадщини, стимулює розвиток туризму та сприяє оживленню місцевого життя. Цей процес вимагає врахування багатьох факторів, включаючи історичні, архітектурні, економічні та соціокультурні, щоб забезпечити збалансований та тривалий розвиток історичних об'єктів.

Також варто відзначити переваги ревіталізації історичних будівель та причини чому це є бажаною альтернативою будівництва нових об'єктів [4]:

- історичні будівлі мають велике культурне значення і є свідченням минулих епох. Ревіталізація дозволяє відновити цю цінність, зберігаючи оригінальний архітектурний стиль, деталі та характер будівлі;
- багато історичних будівель мають унікальну архітектуру та стиль, які привертають увагу туристів, відвідувачів та інвесторів. Ревіталізація дозволяє використовувати її для створення неповторних просторів, які можуть притягувати людей та сприяти розвитку туризму й культурної сфери;

– чимало історичних будівель збудовані з високоякісних матеріалів та мають міцну конструкцію, яка може бути стійкою протягом багатьох десятиліть. Ревіталізація дозволяє використовувати існуючі структури та матеріали, що може бути екологічно й економічно вигідним, порівняно з будівництвом нової будівлі;

– повернення до експлуатації історичних будівель може сприяти соціальній інтеграції та відродженню місцевих спільнот. Відновлені будівлі можуть створювати нові робочі місця, привертати бізнеси, сприяти розвитку місцевої економіки та стимулювати взаємодію між різними групами людей;

– ревіталізація історичних будівель може впливати на регенерацію вулиць, районів або цілих міст. Відновлені будівлі можуть стати каталізатором для подальшого розвитку, привертати інвестиції та стимулювати розвиток інфраструктури.

З огляду на перелічені переваги ревіталізація виступає важливим інструментом для збереження культурної спадщини, розвитку міста та стимулювання соціального та економічного розвитку місцевих спільнот.

1.4. Аналіз вітчизняного та закордонного досвіду формування простору тимчасового житла для біженців

Починаючи з березня 2014 року, Україна зіткнулася з проблемою необхідності врегулювання питання поселення внутрішньо переміщених осіб (ВПО) через анексію Російською Федерацією Автономної Республіки Крим. Крім того, в травні того ж року розпочався військовий конфлікт у Донецькій та Луганській областях, що ще більше вплинуло на кількість людей, які були змушені покинути свої домівки.

Така кількість внутрішньо переміщених осіб стала несподіваним явищем для української держави. У першій стадії розселення було не до кінця організованим: переселенці отримували тимчасове житло у державних санаторіях, церквах, будинках відпочинку. Також його могли надати деякі власники приватних готелів та місцеві органи влади. У зв'язку з терміновими

обставинами, які супроводжували розселення переселенців, якість житла ставала другорядною. ВПО часто розміщувалися в приміщеннях, які не були придатними для довгострокового проживання, а також у сільській місцевості, де обмежений доступ до робочих місць. Перелічені обставини сприяли розвитку окремих прихистків на території країни, дослідження їх виду та доцільності проектування у різних умовах.

В Україні вже запропоновано різні варіанти рішення питання розселення ВПО, зокрема студією Valbek Bureau було створено проєкт тимчасового містечка для переселенців [2]. Ними було зроблено наголос на комфорті людей, можливості їх подальшої соціалізації та зниження рівня стресу в екстремальних умовах. Не зважаючи на те, що студія пропонує варіант модульного містечка, його доцільно розглянути й для подальшого улаштування інших видів прихистків. Планування кожного приміщення здійснюється в межах одного блоку. Проєктні одиниці на місцевості розташовуються залежно від поточного генплану, рельєфу, проте з розрахунком, що у кожній секції має бути певна кількість блоків окремого типу. У модулях передбачено загальні приміщення для соціалізації, санвузли, повноцінні кухні, пральні, кімнати догляду за дітьми (рис. 1.1).

Рис. 1.1. План житлової секції модульного містечка, розробленого студією Valbek Bureau

Стилістичне рішення модулів формується спокійною кольоровою гамою у поєднанні з текстурою дерева, що сприяє покращенню емоційного стану людей. Проєктом також передбачено улаштування благоустрою, дитячих майданчиків та пішохідних доріжок між модулями, які слугують додатковими спільними зонами для соціалізації (рис. 1.2) [2].

Рис. 1.2. Візуалізація житлової секції модульного містечка, розробленою студією Valbek Bureau

Іншим аналогом є тимчасове житло для переселенців у м. Дніпро за адресою вул. Каруни 1, що розташоване у закинутій будівлі інституту геологорозвідки. На поточний момент там мешкає близько 300 людей. Будівля була зведена в середині 20-х років 20-го сторіччя. Проєктом пропонується реновація та будівництво нових апартаментів, комплексний благоустрій прилеглих територій. Це підвищить якість проживання та дасть можливість працевлаштування мешканців в запропонованих приміщеннях сфери обслуговування. Авторами проєкту були розглянуті попередні трансформації будівлі, проаналізовано її конструкцію та запропоновано варіанти перепланування (рис. 1.3) [27].

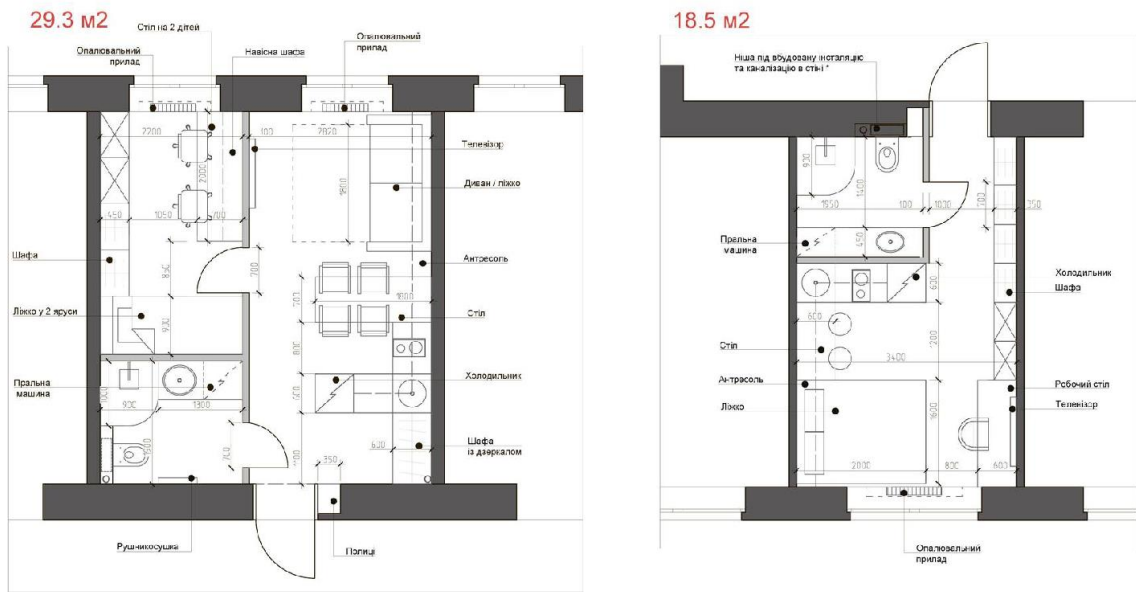

Рис. 1.3. Планування окремих житлових кімнат тимчасового прихистку за адресою Каруни 1, м. Дніпро

У житлових приміщеннях передбачено базові умови для кожного мешканця. Окремо облаштовано кімнати для осіб з обмеженими можливостями та місце для зберігання крісел колісних. На даний момент у проєкті не зазначено деталей рішення дизайну інтер'єру.

Враховуючи обставини та необхідність якомога раніше створити якісні умови для проживаючих, найвірогідніше особливих вимог до стилістики умеблювання не буде (рис. 1.4) [27].

Архітектурне бюро Sulyk Architects розробило концепт тимчасового житла для внутрішньо переміщених осіб, які втратили свої домівки через військову агресію Росії проти України. Проєкт має на меті забезпечити місцем проживання в першу чергу сім'ї з дітьми. На ділянці влаштовано два дзеркально розміщених будинки, об'єднаних спільним простором двору (рис. 1.5). Це житло розташоване поруч з ревіталізованою лісопарковою зоною. Проєкт відрізняється від звичайних контейнерних конструкцій і пропонує інтегрувати тимчасове житло у міську архітектуру.

Рис. 1.4. Візуалізації окремих житлових кімнат тимчасового притулку за адресою Каруни 1, м. Дніпро

Рис. 1.5. Фасади будівель тимчасового житла для переселенців від Sulyk Architects

Крім того, будинки можуть бути пристосовані до інших цілей у подальшому. Кожна споруда має однакову структуру, їх об'єм складається з окремих модулів, об'єднаних в одну двоповерхову конструкцію. Всього в кожній будівлі є 13 кімнат для проживання, блоки санвузлів та душових, а

також спільний простір кухні-їдальні та кімнати для відпочинку. Зовні вони облицьовані світло-сірими хвилястими металевими листами, дерев'яні елементи використовуються для створення атмосфери затишку та приватності всередині будівлі. Конструкції споруд базуються на дерев'яному та металевому каркасах з утепленням, що забезпечує їм довгий термін експлуатації до 50 років.

Варто окремо відзначити вдалий спосіб соляризації приміщень у поєднанні з природними фактурами, що здійснює позитивний вплив на стабілізацію емоційного стану мешканців. Наповнення інтер'єру, як і в минулих аналогах, нагадує рішення для хостелу. Планування забезпечує базовий комфорт проживаючих та задовольняє вимоги інклюзивності (рис. 1.6) [30].

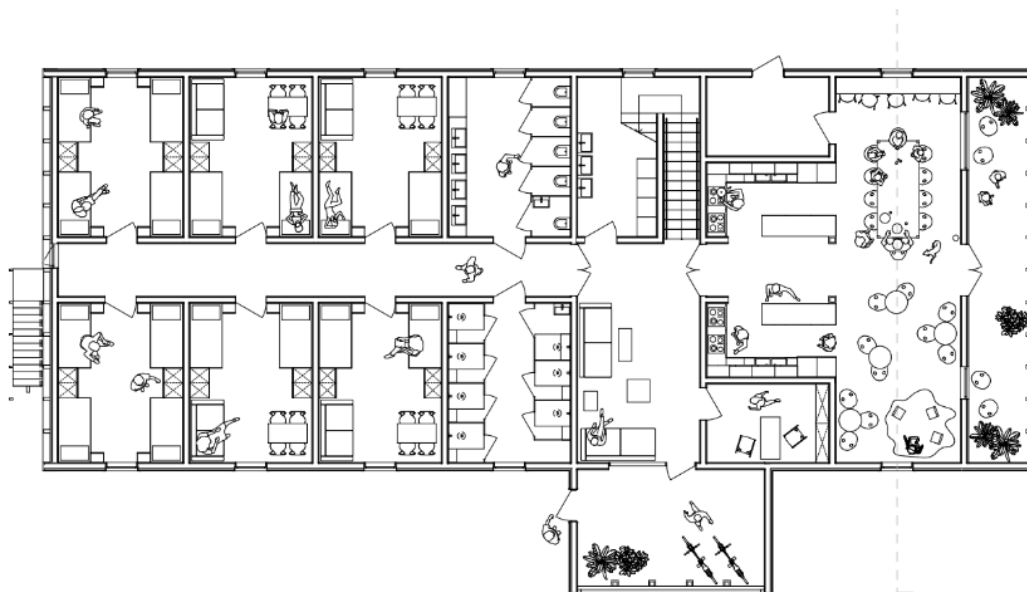

Рис. 1.6. План поверху тимчасового житла для переселенців від Sulyk Architects

У місті Хуст, Закарпатській області, відкрили соціальний комплекс «Хуст Хостел», ініціативу Євгена Лавренюка та Ігоря Фарберова. Основною метою проєкту є надання житла вимушеним переселенцям. Команда «Перемемблі» долучилася до проєкту, приїхавши до Хуста за десять днів до відкриття хостелу. Вони створили майстерню в приміщенні будівлі і зайнялися його меблюванням. Команда вдалася до використання доступних матеріалів і надала перевагу готовим виробам, що не вимагають додаткової обробки.

У результаті, першим об'єктом, яким зайнялися, став універсальний дерев'яний стелаж, що може бути перетворений на різні види меблів залежно від потреб (рис. 1.7) [37]

Рис. 1.7. Умеблювання для «Хуст хостел»

Від loft bureau було запропоновано житлові модулі для переселенців. Конструкції планують розташувати у бомбосховищах і безпечних приміщеннях, які наразі не використовують за своїм початковим призначенням [35]. Спеціальна серія меблів містить спальні, кухні, душові та вбиральні, а також додаткові позиції, серед яких столи, стільці, освітлення та текстиль (рис. 1.8). Приміщення, які обладнають цими конструкціями, можна буде перепрофілювати у хостели після перемоги у війні [18].

Аналог цікавий компактністю та багатофункціональністю модулів, може слугувати прототипом власної розробки умеблювання.

Закордонний досвід у влаштуванні такого типу житла теж досить широкий. Зараз багато дизайнерів з різних країн світу працюють над розробкою спеціальних інтер'єрів для тимчасових притулків біженців. Це включає в себе розробку ергономічних та безпечних об'єктів освітлення та кольорової схеми, які можуть підтримувати фізичне та емоційне здоров'я переселенців. Наприклад, компанія ІКЕА співпрацює з різними гуманітарними організаціями

та урядовими агенціями, щоб розробити ефективні та ергономічний дизайн умеблювання для тимчасових притулків біженців [31].

Рис. 1.8. Житлові модулі, розроблені loft buro

В багатьох німецьких містах використовуються тимчасові притулки для біженців, створені в багатоквартирних будинках. За допомогою штучного освітлення та ізоляційних матеріалів можна перетворити такі будівлі на комфортабельні житлові приміщення. Прикладом є тимчасовий притулок з модулів у місті ГанOVER, що вміщає орієнтовно 96 чоловік (рис. 1.9). У Торонто, Монреалі та інших містах Канади для переселенців використовуються існуючі готелі та гуртожитки. Зазвичай, у таких приміщеннях встановлюють нові меблі та побутову техніку, а також забезпечують додаткову інфраструктуру, яка необхідна для життя та оздоровлення. У Швеції для тимчасового проживання біженців використовуються існуючі приміщення, зокрема, великі склади та заводські будівлі. Так, наприклад, у місті Фалун був відкритий тимчасовий притулок для 400 біженців в закинутому складі, де встановили нові перегородки та системи вентиляції. Після землетрусу 2015 року в Непалі для тимчасового житла біженців використовувалися існуючі будівлі, зокрема, школи та інші громадські споруди. Більшість з цих приміщень потребували

ремонту, але з їх допомогою вдалося забезпечити тимчасове проживання тисячам людей, які втратили свої домівки.

Рис. 1.9. Модульне містечко для переселенців у м. Ганновер, Німеччина (фасад і плани)

Висновки до першого розділу

1.1. Прослідковано шлях розвитку тимчасового житла для переселенців у світі, визначено основні події, які стали причиною певних особливостей даного типу закладу, а також закономірності адаптації простору прихистків під особливі потреби проживаючих.

1.2. Виявлено спільні ознаки готелів та тимчасового житла для переселенців, що відіграє роль у перепрофілюванні закладу в більш прибутковий, коли в поселенні ВПО не буде необхідності, що визначає особливості класифікації закладу.

1.3. Розглянуто питання ревіталізації, його актуальність та доцільність як у сучасних умовах, так і загалом, та описано переваги даного методу.

1.4. Проведено аналіз досвіду створення різних видів тимчасових поселень для переселенців в Україні та за кордоном.

1.5. Здійснено огляд планувальних та стилістичних рішень.

РОЗДІЛ 2. ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ІНТЕР'ЄРІВ ТИМЧАСОВИХ ЖИТЕЛ ДЛЯ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ

2.1. Посилання на державні норми проєктування та рекомендаційні джерела

Державні будівельні норми – це нормативні документи, прийняті відповідною державною установою або органом з метою регулювання будівельної діяльності в державі. Вони встановлюють вимоги та стандарти щодо проєктування, будівництва, експлуатації та утримання будівель і споруд, а також забезпечують безпеку, якість, стійкість та енергоефективність будівельних об'єктів. Державні будівельні норми є обов'язковими для виконання усіма учасниками будівельного процесу, включаючи архітекторів, інженерів, підрядників та замовників будівництва. Вони сприяють створенню безпечних, функціональних і естетичних будівельних об'єктів, а також забезпечують взаємну сумісність та стандартизацію будівельних робіт, а отже є обов'язковими при проєктуванні.

Тимчасове житло для переселенців є нетиповим видом закладу, проте й не є винятком. Його проєктування регулюється такими документами:

- ДБН В.2.2-9:2018 Громадські будинки та споруди встановлює вимоги та стандарти для проєктування, будівництва, експлуатації та утримання даного типу архітектурних одиниць. Його метою є забезпечення безпеки, функціональності та комфорту для користувачів та відповідність вимогам з охорони здоров'я, безпеки пожежної та сейсмічної безпеки.
- ДБН В.2.2-15:2019 «Житлові будинки» визначає вимоги до об'єктів, які будуть експлуатуватися для проживання.
- ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» диктує правила формування доступності для людей з будь-якими можливостями у пересуванні.
- ДБН В.2.2-20:2008 «Будинки і споруди. Готелі» може бути корисним для даного типу закладу з огляду на подальшу експлуатацію в якості готелю.
- ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва».

- ДСТУ Б А.2.4-5:2009. Система проєктної документації для будівництва. Загальні положення
- ДСТУ Б А.2.4-27:2008 Система проєктної документації для будівництва. Інтер'єри.Робочі креслення.

2.2. Об'ємно-просторове вирішення тимчасового житла для переселенців.

Організація інтер'єру тимчасових притулків для переселенців має велике значення для забезпечення комфорту та безпеки перебування людей, які пережили важкі життєві обставини. Основними принципами організації простору є максимальна функціональність та ефективність використання простору. Притулки повинні бути зручними та безпечними для проживання, враховуючи специфіку ситуації переселенців, таку як відсутність власного житла, утримання в невизначеності стосовно майбутнього та можливість постійної мобілізації.

При проєктуванні притулків для біженців дизайнери та архітектори мають враховувати потреби людей у просторі для життя, відпочинку та роботи. Наприклад, важливо розробляти плани притулків, що передбачають використання мінімальної кількості простору для максимального задоволення потреб біженців. Помешкання повинні бути функціональними та розташовуватися в зручних для життя місцях з належною інфраструктурою. Наприклад, вони можуть бути обладнані кухнею, спільним простором для відпочинку, душовими та туалетами. [16].

Методичними рекомендаціями щодо забезпечення доступності прихистків для тимчасового перебування маломобільних груп населення за авторством Тетяни Жидкової та Ярослава Грибальського було визначено структуру даного типу закладу (рис. 2.1) [12].

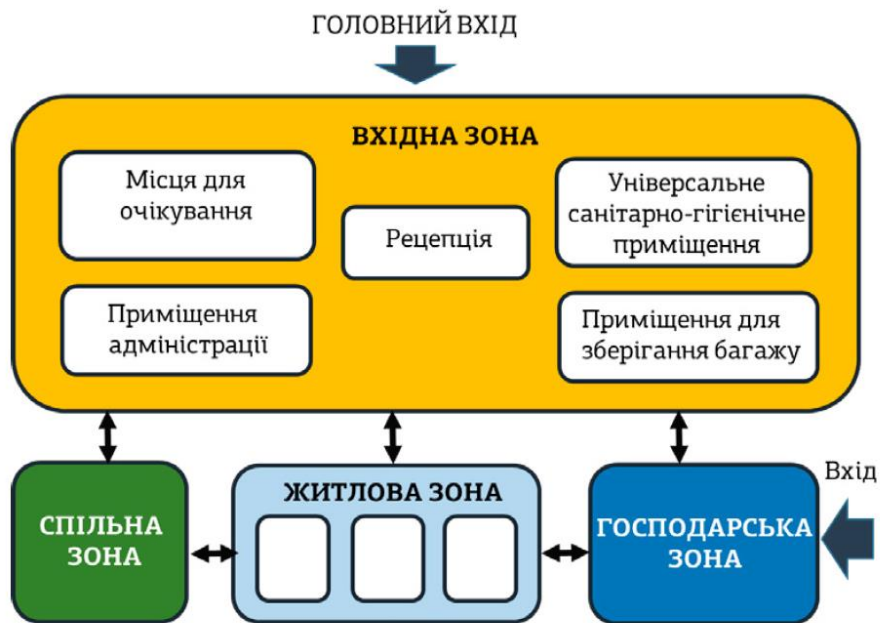

Рис. 2.1. Схема функціонального зв'язку приміщень прихистку за методичними рекомендаціями [12]

У межах тимчасового притулку обов'язково передбачена загальна зона, яка призначена для всіх мешканців. В ній знаходиться простір для організаційних заходів, медичний пункт, оснащений необхідним обладнанням та медикаменти для надання невідкладної допомоги мешканцям у разі потреби. Також тут розташовані дитячі ігрові кімнати та приміщення для дистанційного навчання і роботи. Крім того, у притулку має бути окреме приміщення для усамітнення та відпочинку, що є вимогою для поліпшення емоційного стану біженців.

У господарській зоні, яка зазвичай розташовується біля евакуаційного виходу, слід розмістити приміщення загального користування, які забезпечують побутове обслуговування мешканців, такі як пральні кімнати та сушарки для білизни, комори для зберігання дитячих візків. Також в цій зоні можна влаштувати приміщення для догляду за домашніми тваринами, включаючи місце для миття собак після прогулянки. Загальна площа спільних і господарських приміщень на одну особу, згідно з чинними державними нормами для гуртожитків (ДБН В.2.2-15), повинна бути не менше 3,0 м².

У житловій зоні розташовуються житлові кімнати, кухні, санвузли та спільні вітальні. Розселення переселенців здійснюється шляхом створення

житлових осередків, що вміщують в собі не більше 6-10 осіб, згідно з вимогами для гуртожитків, встановленими в чинних державних нормах (ДБН В.2.2-15).

Крім житлових кімнат, кожен житловий осередок повинен мати санітарно-гігієнічні приміщення, спільні приміщення для відпочинку та спілкування, а також приміщення для приготування та споживання їжі, обладнані холодильниками та коморами для зберігання продуктів харчування.

Вимоги до готелів досить чітко прописані у нормативних документах. Планування закладу передбачає [20]:

- вестибюль є важливим елементом, який вітає гостей і відображає загальний стиль та атмосферу готелю. Вимоги ДБН визначають оптимальні розміри вестибюлю, наявність реєстраційного столу, лобі-бару, крісел та столиків для зручного перебування гостей.

- номери. Вимоги до планування готельних житлових приміщень, включають їх розміри, обладнання та зручності. номери повинні бути комфортними для проживання гостей, включати ліжка, меблі, санітарний вузол (ванну кімнату або душову), простір для зберігання одягу та особистих речей, належні освітлення та вентиляцію. Варто також передбачити достатній простір для людей, що пересуваються на кріслах-колясках. номери для людей з обмеженими можливостями рекомендується влаштовувати на першому поверсі.

- службові приміщення, що необхідні для функціонування готелю, такі як адміністративні кімнати, кімнати для прибирання та прання білизни, технічного обслуговування, персоналу, приміщення зберігання приладдя та інвентарю.

- готель може мати ресторани, кафе, бари, буфети. Планування таких приміщень повинно враховувати вимоги до обладнання кухонь, зони для приготування їжі, зони обслуговування гостей, меблі та столи, простори для прийому їжі та організацію кухонних комунікацій.

- для зручності організації конференцій, зустрічей та інших подій, готелі можуть мати конференц-зали або бізнес-центри. Планування таких приміщень

включає оптимальне розташування, необхідне обладнання (аудіо-відео системи, проєктори, екрани тощо), меблі та комфортне освітлення.

– деякі готелі можуть мати рекреаційні зони, такі як спортивні зали, басейни, спа-центри або фітнес-центри. Планування даних приміщень включає встановлення відповідного обладнання, необхідну площу для занять, душові, гардеробні та інші зручності.

– Приміщення загального користування, а саме ліфти, сходові клітки, коридори, приміщення для вантажів, технічні приміщення та інші.

Також під час планування закладу варто враховувати, що житлові, адміністративні та службові приміщення з постійним режимом роботи повинні мати доступ до природного освітлення [9].

2.3. Ергономічні норми і необхідне обладнання закладу

Особливості оснащення тимчасового житла біженців спрямовані на забезпечення безпеки, комфорту та гігієни людей, які в ньому перебувають. Основні аспекти, що враховуються в ергономічних нормах та вимогах до обладнання, включають:

1. Розмір житлових приміщень. Нормами визначають мінімальну площу на особу, а саме рекомендовано в одній кімнаті проживати кількість не більше трьох людей при площі від 8-10 м² на кожного мешканця. Проте значення залежить від типу тимчасового житла і може варіюватися від 3-4 м² на особу для загальної кімнати до 12-15 м² на особу для окремого приміщення.

2. Тимчасове житло для біженців повинно бути оснащене необхідними меблями, такими як столи, стільці, шафи для зберігання одягу та особистих речей, тумбочки чи комоди. За можливості меблі варто підбирати універсальні, щоб забезпечити зручність користування людьми з будь-якими фізичними можливостями.

3. Приміщення кухні повинне мати відповідне обладнання, таке як плити, холодильники, мийки та оснащення для приготування їжі. Варто забезпечити достатній простір для зберігання продуктів харчування та посуду, столи та

стілці для прийому їжі. Також при підбиранні меблів варто врахувати можливість користування ними людьми з різними фізичними можливостями. Наприклад, існують варіанти кухонь пристосованих для користування особами, що пересуваються на кріслі колісному.

4. Вимоги до санітарних умов передбачають наявність зручностей для гігієни, таких як туалети, душові кабінки або приміщення для приймання ванни, мийки для рук, а також наявність достатньої кількості гарячої та холодної води. Необхідно також передбачити мінімум одну кабінку на блок, яка відповідатиме вимогам інклюзивності. Також серед проживаючих можуть бути родини з дітьми, тому окреме оснащення, як, наприклад, пеленальні столики, полегшить проживання людей [1].

5. Важливим аспектом ергономічних норм є належне освітлення та провітрювання житлових приміщень, а саме забезпечення достатньою кількістю вікон або інших джерел природного та штучного світла.

6. Приміщення повинні відповідати вимогам безпеки, включаючи наявність пожежних запобіжних засобів, протипожежних систем, виходів в надзвичайних ситуаціях та організацію евакуаційних маршрутів. Також в умовах військового стану є необхідність в організації укриття [8].

У випадку ревіталізації будівлі здійснюється перепланування згідно нових вимог проектування. Для входу в приміщення рекомендується використовувати двостулкові двері зі стулками різної ширини, одна з яких має просвіт завширшки 0,9 метра, або важливо забезпечити, щоб обидві стулки були легкими у відчиненні. Знизу дверей слід встановити спеціальну захисну пластину. Також двері повинні мати відповідне позначення згідно з чинними нормами і бути обладнані ручкою важільного типу.

Також варто забезпечити доступність й обладнання приміщень. Наприклад, стійка реєстрації має бути комфортної висоти як для стоячої людини, так і особи на кріслі колісному, не вище 0,8 м (рис. 2.2) [12].

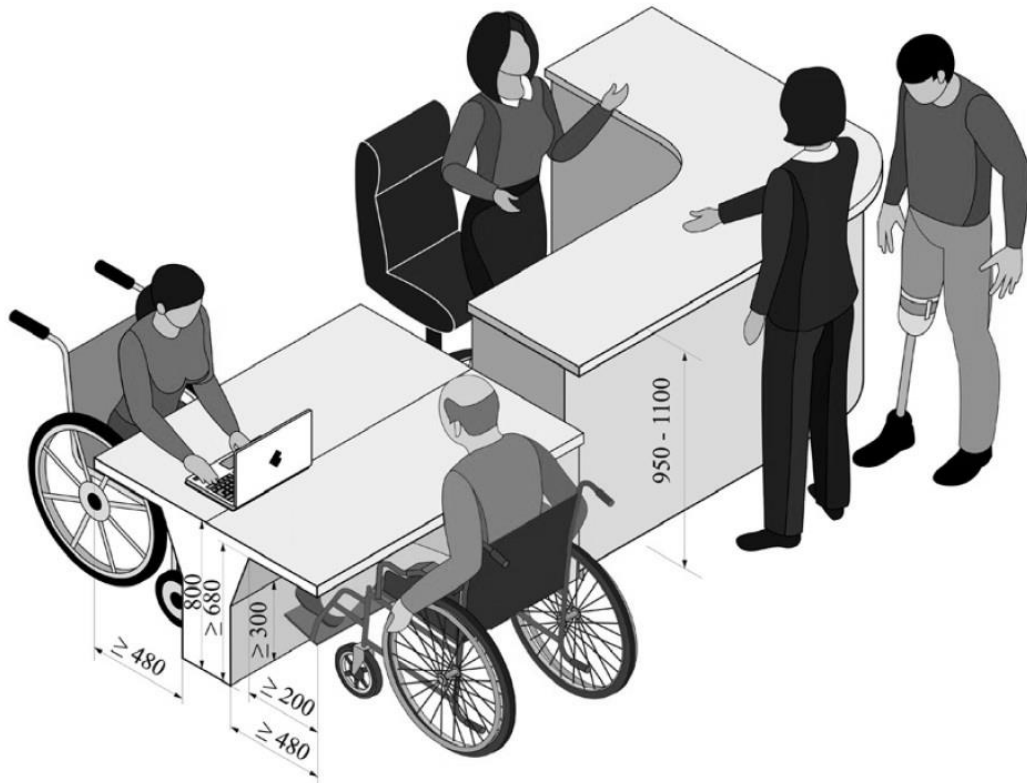

Рис. 2.2. Схема стійки реєстрації за методичними рекомендаціями [12]

У внутрішніх дверях нових об'єктів або одній стулці двостулкових дверей ширина просвіту повинна бути не менше 0,9 м. У приміщеннях наявних громадських будинків кімнати для людей, які користуються кріслом колісним, мають мати двері шириною не менше 0,8 м.

Мінімальний набір меблів для спальних приміщень повинен включати ліжка, зокрема двоповерхові, шафу площею не менше 0,6 м² на кожного мешканця, письмовий стіл та стільці для роботи або навчання. У всіх кімнатах варто подбати про достатню кількість розеток біля кожного ліжка. Також доцільно мати ширми в кімнатах для одинаків, щоб забезпечити можливість усамітнення. На вікнах слід встановити протисонцеві пристрої.

Розташування меблів у всіх кімнатах повинно дозволяти проїзд (смуга шириною не менше 0,9 м), маневрування крісла колісного (коло діаметром не менше 1,5 м), наявність місця для зберігання крісла колісного біля ліжка (1,2 × 0,9 м) та, якщо це можливо, додаткового місця для зберігання ще одного крісла

колісного, яке використовується на вулиці для прогулянок або для дитячого візка (рис. 2.3).

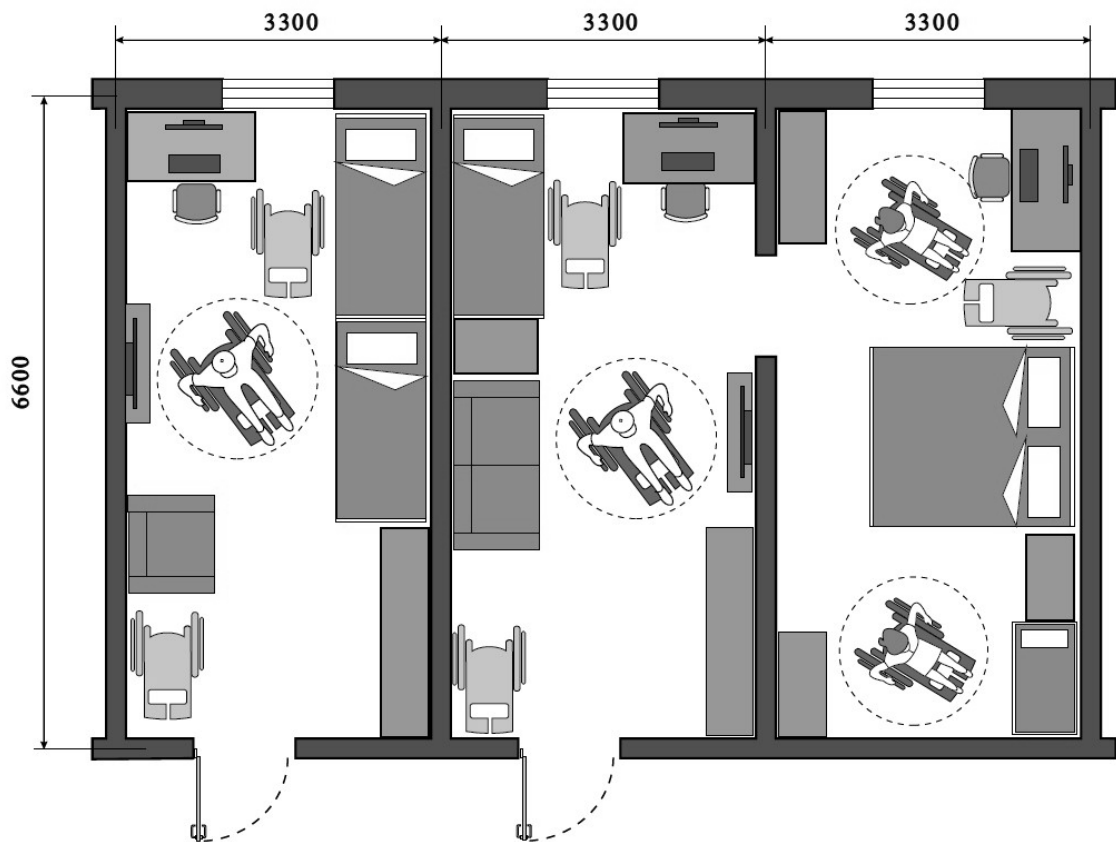

Рис. 2.3. Приклад планування кімнати за методичними рекомендаціями [12]

У блоці санвузлів варто передбачити мінімум одне приміщення, що відповідає вимогам інклюзивності, розмірами не менше 1,65 на 1,8 м (рис. 2.4).

Врахування цих ергономічних норм та вимог до обладнання допомагає забезпечити комфортні, безпечні та гігієнічні умови проживання для біженців у тимчасових житлових приміщеннях, а також зрівноважити їх психоемоційний стан та надати відчуття безпеки й стабільності [11].

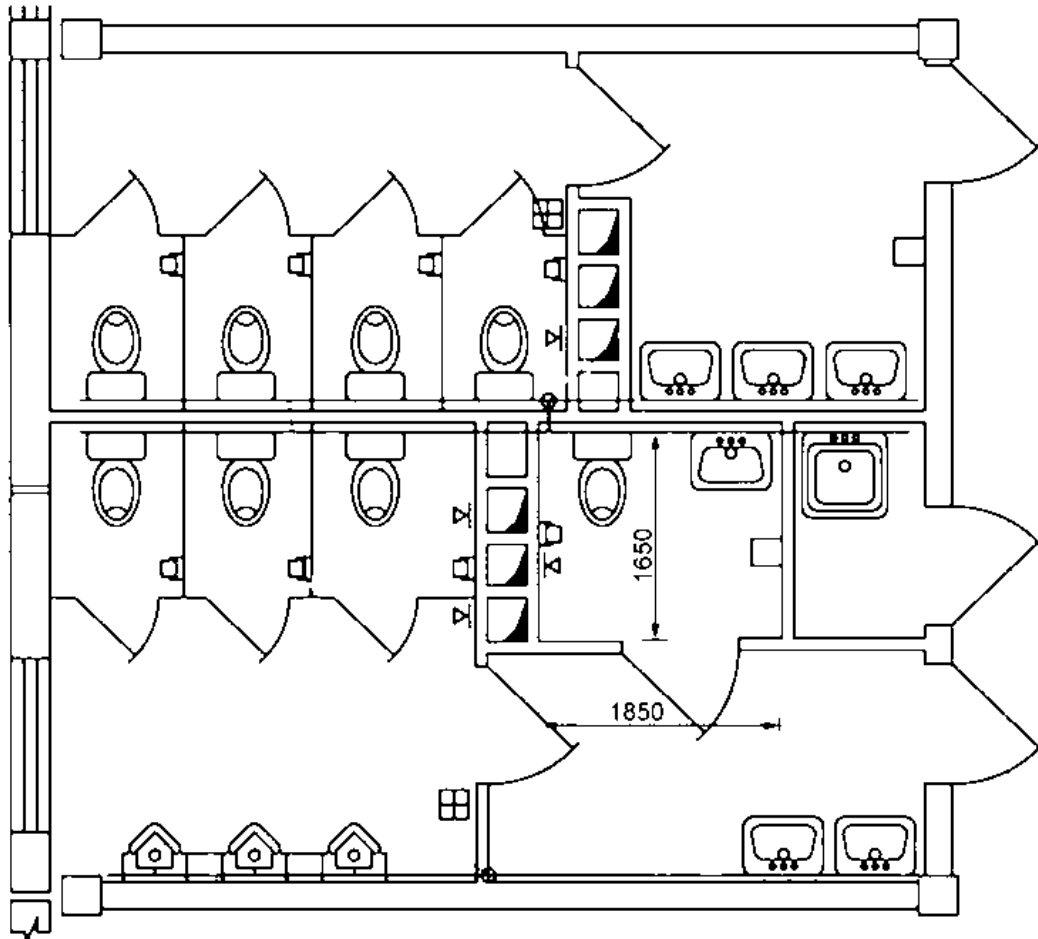

Рис. 2.4. Схема блоку санвузлів згідно ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд

2.4. Кольорове рішення, композиція та комунікативний дизайн у формуванні інтер'єру

Рішення інтер'єру тимчасового житла для переселенців повинно враховувати певні вимоги, щоб створити комфортну та приємну атмосферу для мешканців, а саме:

- використання нейтральних та природніх тонів, таких як бежевий, світло-сірий або білий, у якості основної палітри. Даний прийом створить відчуття простору і світла, а також пасує до різних стилів оформлення.

- для створення певного настрою та додавання життя приміщенню, можна використовувати кольорові акценти. Наприклад, додати яскраві подушки, ковдри або аксесуари відповідного кольору, які підкреслять інтер'єр та додадуть бадьорості. Також для кращої орієнтації бажано виділяти важливі елементи.

– варто враховувати гармонію кольорів у всьому приміщенні. Забарвлення стін, підлоги, меблів та текстилю повинні гармонійно поєднуватись і створювати злагоджений вигляд інтер'єру [22].

– доцільно використовувати природні матеріали, які мають тактильно приємну текстуру і колір, наприклад, дерево, бамбук, льон або вовна. Це додасть теплоти та природності до інтер'єру.

– важливо використовувати природне освітлення якомога більше. Вікна повинні бути відкритими і пропускати достатньо світла.

– варто уникати темних кольорів, особливо в невеликих кімнатах, оскільки вони можуть зменшити візуальний простір та зробити «важчим» для сприйняття.

На території для кращої орієнтації проживаючих у будівлі необхідно встановити інформатори та покажчики, висота монтажу яких не повинна перевищувати 1,20–1,80 м, та позначення на яких мають бути зрозумілими та доступними для усіх мешканців. При вході на територію та усередину будівель і приміщень встановлюються зовнішні інформаційні покажчики. Важливо, щоб вся ця інформація була також доступна в тактильному вигляді та написана шрифтом Брайля. Покажчики вказують напрямок до різних об'єктів, таких як адміністрація, доступний вхід, вихід, місця для паркування транспортних засобів та інші. Обов'язковим також є маркування шляху евакуації.

У випадку зміни внутрішнього простору вже існуючої історичної будівлі, якщо вона не підпадає під обмеження охорони пам'яток, вдалим рішенням буде наслідувати її стилістику та кольорове рішення в інтер'єрі задля підтримання цілісного образу. Одним з варіантів оздоблення для такого випадку є спрощена імітація архітектурних деталей, таких як колони, арки, фрески, карнизи, натяки на класичний стиль у меблях, симетричне розташування декоративних елементів.

2.5. Вимоги до освітлення і матеріалів, що використовуються у приміщеннях прихистків та готелів

Освітлення у тимчасових житлах для переселенців має відповідати вимогам безпеки, комфорту та ефективності. Серед загальних вимог до освітлення у таких приміщеннях є:

- доступ до природного світла, яке сприяє покращенню настрою та здоров'я мешканців. Важливо мати достатню кількість вікон або інших відкритих просторів, які дозволяють проникнення світла у приміщення;

- важливо забезпечити належний рівень загального освітлення у всіх приміщеннях. Для цього можуть використовуватись світильники, люстри або вбудовані джерела, оптимальне розташування яких забезпечує рівномірне розподілення світла по всьому приміщенню;

- в деяких випадках, наприклад, у робочих або навчальних зонах, може знадобитися зонове освітлення. Воно дозволяє забезпечити достатній рівень видимості для конкретної діяльності, такої як читання, або приготування їжі;

- освітлення у тимчасових житлах має бути енергоефективним, що допомагає знизити споживання електроенергії та зменшити витрати. Використання LED-ламп, датчиків руху та автоматичного вимкнення світла може сприяти зниженню споживання енергії;

- варто забезпечити належну якість світла, що включає достатню яскравість, високий коефіцієнт розсіювання та певну палітру кольорів. Це допомагає створити належний комфорт і уникнути негативного впливу на зір;

- освітлення має бути надійним і безпечним для використання. Всі електричні компоненти, світильники та їх монтаж повинні відповідати вимогам електробезпеки і дотримуватись національних норм та стандартів [23].

Враховуючи подальшу експлуатацію будівлі у якості готелю, варто окремо розглянути вимоги до освітлення даного типу громадського закладу [10]:

– в готельних приміщеннях, таких як лобі, коридори, сходові клітини, загальні приміщення та ресторани, повинно бути достатнє освітлення. Це забезпечує безпеку, комфорт та орієнтацію для гостей;

– у готельних номерах має бути належне освітлення для роботи, відпочинку та безпеки гостей. Це включає достатню кількість природного та штучного освітлення, якість світла, джерела освітлення та їх розташування;

– готелі також повинні дотримуватись принципів енергоефективного освітлення. Використання LED-ламп, автоматичне регулювання освітлення, виключення зайвого освітлення в неактивних зонах та використання датчиків руху допомагають знизити споживання електроенергії та зменшити витрати;

– усі екстрені виходи та шляхи евакуації повинні бути належно освітлені та чітко видимі, навіть в разі виникнення аварійної ситуації;

– відповідність нормам безпеки;

– доступність для осіб з обмеженими можливостями.

Також існують вимоги до використання певних типів матеріалів, які співпадають для прихистків та готелів:

1. Матеріали повинні мати високу вогнестійкість. Це забезпечує безпеку мешканців і запобігає швидкому поширенню вогню у разі пожежі. До них входять вогнестійкі оброблені дерев'яні плити, штукатурки або гіпсокартон з вогнестійким покриттям.

2. Важливо використовувати матеріали, які є водонепроникними або мають високий рівень стійкості до вологи. Це допомагає запобігти вологості, затопленням та утворенню плісняви, що може негативно впливати на здоров'я мешканців.

3. Застосування екологічно безпечних матеріалів у тимчасових житлах та готелях є бажаним для збереження здоров'я мешканців та довкілля. Використання натуральної і відновлюваної сировини, такої як дерево, бамбук, лляна тканина або нетоксичні покриття, може бути важливим аспектом при виборі матеріалів для тимчасового житла.

4. Матеріали, які мають хорошу теплоізоляцію, допомагають підтримувати комфортну температуру всередині приміщення та знижувати витрати на опалення або кондиціонування повітря. Мінеральна вата, пінополістирол або екологічні теплоізоляційні матеріали є рекомендованими для досягнення ефективної теплоізоляції.

5. Важливо використовувати матеріали, які мають високу зносостійкість у зонах, де це необхідно, що допомагає забезпечити тривалу експлуатацію житла та зменшити необхідність у ремонті або заміні матеріалів.

2.6. Обладнання укриття у будівлі

Одним із найкращих прикладів створення укриття всередині будівлі є Ізраїль. У випадку неможливості створення підвального сховку, допускається створення захищеної зони у будівлі, яка може наслідувати технологію мамаду.

Багато будівель у Ізраїлі оснащені спеціальними захисними конструкціями, які забезпечують захист від ракетних атак і обстрілів. Ці конструкції можуть бути виготовлені зі спеціальних армованих матеріалів, таких як бетон, що має високу міцність та вогнестійкість. Укриття зазвичай забезпечуються спеціальними міцними дверима, що можуть витримувати удари та вогнеповітряні хвилі, та бронежалюзями. Будівлі в Ізраїлі, особливо громадські споруди та офісні комплекси, повинні бути обладнані системами попередження та сигналізації про можливу небезпеку, включаючи ракетні атаки або обстріли. Крім того, повинні бути розроблені плани евакуації та навчання персоналу та мешканців, як діяти в разі небезпеки. Безпека від пожежі також є важливим аспектом створення захищеного приміщення в будівлях. Будівлі повинні бути обладнані пожежною сигналізацією, протипожежними системами, аварійними виходами та шляхами евакуації. Також, спеціальна увага приділяється використанню вогнестійких матеріалів у конструкціях та облаштуванні вогнезахисних шарів [14].

Висновки до другого розділу

2.1. Визначено державні будівельні норми, вимог яких необхідно дотримуватися на усіх етапах проектування тимчасового житла для переселенців.

2.2. Виявлено особливості функціонального зонування та розподілу внутрішнього простору згідно специфіки громадського закладу. Проаналізовано вимоги до функціонального зонування та обладнання готелів.

2.3. Розглянуто основні ергономічні норми, відповідно до яких забезпечується зручність у пересуванні та комфорт проживання мешканців прихистку не залежно від їх віку та особливих потреб.

2.4. Описано проблематику кольорового та композиційного рішення в історичній будівлі, відносно якої здійснюватиметься ревіталізація, а також особливості впливу на психологічний стан мешканців певних рішень.

2.5. Виявлено критерії вибору матеріалів та освітлення для тимчасового житла та готелів.

2.6. Виявлено особливості влаштування укриття всередині будівлі, зокрема спираючись на досвід країни Ізраїль, яка тривалий час перебуває в стані війни.

РОЗДІЛ 3. ФОРМУВАННЯ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ ТИМЧАСОВОГО ЖИТЛА ДЛЯ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ

3.1. Вихідні дані

У Харкові чимало людей втратили житло. Територія цієї області серед тих, що постраждала найбільше. За можливості люди покинули місто, шукаючи прихистку у родичів з інших куточків країни, знімаючи житло або виїхавши за кордон, проте лишилися й ті, хто був не спроможний залишити місце бойових дій. Варто також враховувати, що термінова евакуація не була багатьма передбачена і з часом з'явилася необхідність повернутися, не зважаючи на постійну загрозу, яку досі являють собою обстріли з боку країни агресора. Спираючись на перелічені фактори було обрано об'єкт ревіталізації.

Перед початком проектування досліджено ситуаційний план, та історичне походження об'єкту. Будівля знаходиться за адресою провулок Лопатинський 5, на частині міста, що належить до Подолу. У кінці XVIII століття на цій території було споруджено вали та рови, щоб запобігти частим повеням, обнесені дерев'яними кріпосними стінами, які охоплювали північну її частину. Область, що на сьогоднішній день відома як Лопатинський провулок, почала формуватися саме в цей період. Раніше, населення Подолу складалося переважно з військових, але згодом сюди почали оселятися купці, оскільки для них було важливим близьке проживання відносно ринків та ярмаркових площ, зокрема Торгового майдану. Кам'яні двоповерхові будівлі почали з'являтися в середині XIX століття. Пізніше вулиці почали забудовуватися готелями. До настання 1917 року, у будинку, що має номер 5, функціонував готель під назвою «Швейцарія». Об'єкт постійно міняв призначення, якийсь час був закинутим. [25]

Станом на сьогодні будівля є частиною розвиненої інфраструктури міста. Поблизу знаходяться заклади харчування, магазини, адміністративні будівлі, що надають різноманітні послуги. У радіусі двох кілометрів можна знайти навчальні заклади, лікарню та парки, а також зупинку метро (рис. 3.1).

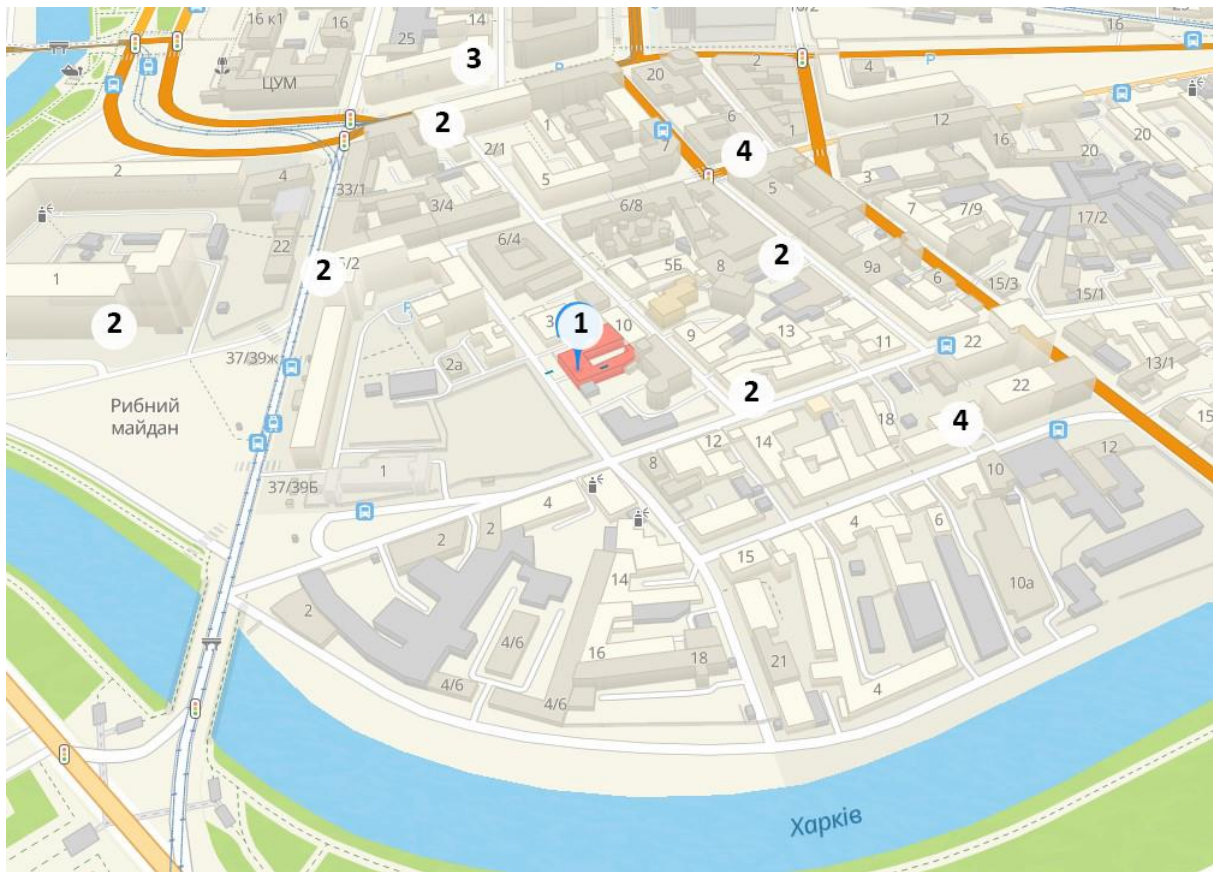

Рис. 3.1. Аналіз місцевості розташування будівлі: 1-об'єкт проектування; 2-заклади громадського харчування; 3-найближчі аптеки; 4-магазини.

Аналіз історичних умов зведення будівлі та її розташування надає інформацію її конструкцію, належність до певного архітектурного стилю. У рамках проєкту створення тимчасового житла для переселенців також має значення близькість магазинів, лікарні, школи як для комфортнішого проживання, так і задля можливості працевлаштування.

3.2. Архітектурно-конструктивні рішення

Будівля відноситься до неокласицизму (рис. 3.2). В рамках проєкту створення прихистку для тимчасового проживання біженців немає необхідності відтворювати історичний стиль в інтер'єрі, адже будівля не є офіційно об'єктом культурної спадщини, проте доцільно замість руйнування відновити стилістику та наслідувати її під час оформлення внутрішнього простору.

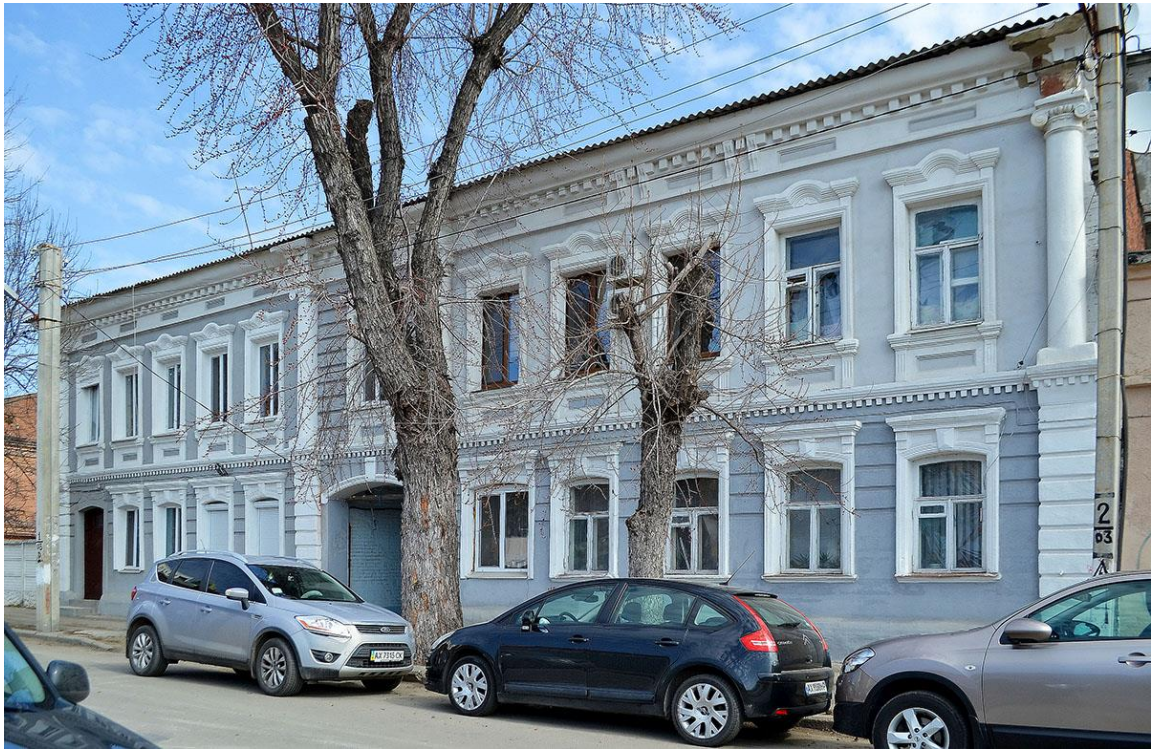

Рис. 3.2. Фасад будівлі за адресою провулок Лопатинський 5.

Робота проводитиметься над двома поверхами. Враховуючи ситуацію у країні, доцільно передбачити підвальне укриття, проте через особливості розташування будівлі це не є можливим. Натомість товщина несучих стін, а саме 770 мм, дозволяє облаштувати безпечне приміщення за аналогією ізраїльського мамату [14].

Вхід до будівлі забезпечується з боку фасаду та через внутрішній двір. Подібна планувальна схема зумовлена тим, що раніше у готелі головний корпус був відведений для гостей, а інші – для обслуговуючого персоналу (рис. 3.3). Згодом заклад змінив своє призначення на житлову функцію. Власники квартир додавали прибудови, конструювали додаткові проходи до своєї частини будівлі. У результаті утворилася велика кількість хаотичних, частково занедбаних конструкцій (рис. 3.4). Запропоновано демонтувати дерев'яні зовнішні сходи, замінити та відремонтувати внутрішні, натомість прибудувати галерею та навіс над нею на другому поверсі по периметру внутрішнього двору, вихід на яку буде з внутрішнього боку будівлі, що забезпечить між усіма приміщеннями споруди комфортний зв'язок.

Рис. 3.3. Вихідний план.

Рис. 3.4. Стан об'єкту проєктування починаючи з 2016 року.

Пропонується перекрити дах прозорою мембраною з полівінілхлориду (ПВХ) або етиленпропілендієтерполімер (ЕПДМ), які забезпечують

максимальне проникнення світла. Ці матеріали мають високу стійкість до ультрафіолетового випромінювання, що дозволяє їм зберігати свою прозорість протягом тривалого періоду. Однак, варто враховувати, що прозорість матеріалів може змінюватися залежно від їхньої структури та зовнішніх умов, таких як наявність забруднень або опадів. Тому при проектуванні та виборі прозорих мембранивих перекриттів важливо враховувати умови експлуатації та потреби будівлі, а також провести окрему консультацію з фахівцями з приводу її улаштування під час ревіталізації.

Висота приміщень становить 3 м, загальна площа без урахування внутрішнього двору 988 м².

3.3. Планування та функціональне зонування

Загальне об'ємно-планувальне передбачає безкоридорну галерейну схему з доступом до різних частин будівлі через внутрішній двір. У подальшому вона зберігається й на другому поверсі з можливістю доступу до різних частин через встановлену галерею.

Особливістю, яка вплинула на можливість перепланування, є перекриття, що складається з дерев'яних балок, котрі лежать спираючись на несучі стіни будівлі, які у даному випадку є зовнішніми цегляними, товщиною 770 та 640 мм. Таким чином можливо прибрати внутрішні стіни завширшки 250 мм. Для проектування тимчасового житла у більшості перегородок не було необхідності. Запропоновано перекрити вільний вхід до внутрішнього двору та облаштувати доріжку під галереєю, вирівнявши перепади висот, що дозволить прибрати старі конструкції та вичистити територію (рис. 3.5). Також на другому поверсі у несучій зовнішній стіні, що є брандмауером, влаштовано віконні отвори у приміщення, які у результаті лишилися без світла. Так як прилеглої будівлі з обох боків на рівні другого поверху немає, дану процедуру можна здійснити шляхом подальшого посилення нових отворів, встановлення вогнезахисних пожежно-герметичних конструкцій та проконсультувавшись зі

спеціалістами з пожежної безпеки. За тим самим принципом здійснювалося розширення дверних отворів та демонтування нових.

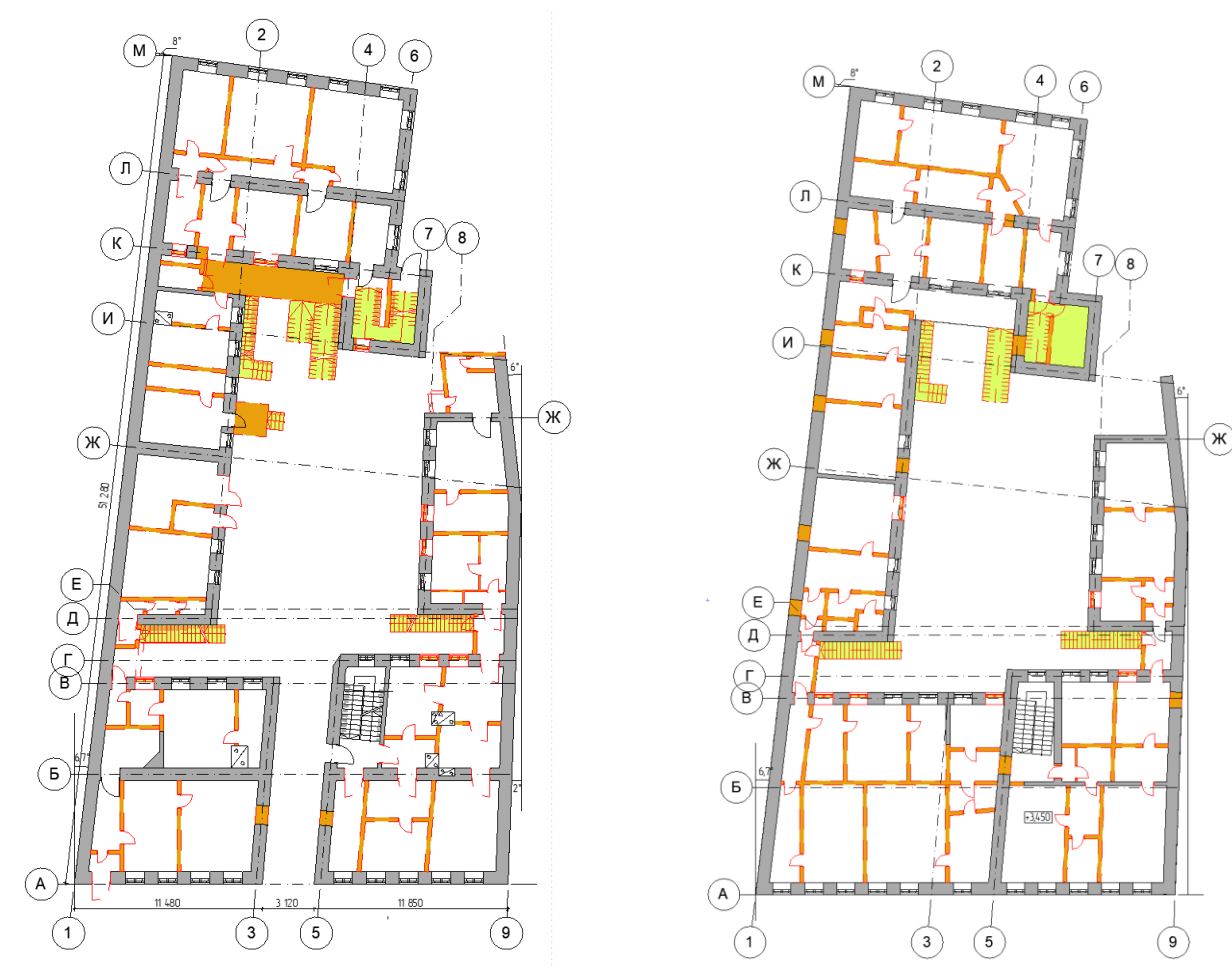

Рис. 3.5. План демонтажу конструкцій.

У переплануванні було враховано вимоги інклюзивності до закладів. Ширина нових дверних отворів здебільшого становить 900 мм у прохідних зонах та приміщеннях, де передбачено проживання людей з обмеженими можливостями. Дотримана також область розвороту людини на кріслі колісному та можливість її безперешкодного пересування коридором. Сходи у верхньому блоці замінено на трьохмаршеві та встановлено підйомник, аби забезпечити доступ до другого поверху та галереї (рис. 3.6).

У закладі передбачено малогабаритні квартири, готельні номери, хостел, коворкінг, медпункт, послуги догляду за дітьми (дитяча), буфет, а також забезпечено можливість соціалізації, створивши на території внутрішнього двору прогулянкову зону та дитячий майданчик. Також присутні складське

приміщення, пральня та пункт видачі допомоги. У будівлю можна потрапити через встановлені у колишньому тунелі двері. Згідно потреби, відвідувач може потрапити одразу у коворкінг, що має окремого адміністратора та є прибутковим, тобто доступним за попереднім записом та оплатою за місце, або ж пройти до стійки реєстрації. Людина, яка потребує прихистку, спершу проходить реєстрацію та перенаправляється до певного житлового блоку. Також за потреби особа може одразу звернутися до медпункту. Орієнтація на території здійснюється за допомогою комунікативного дизайну.

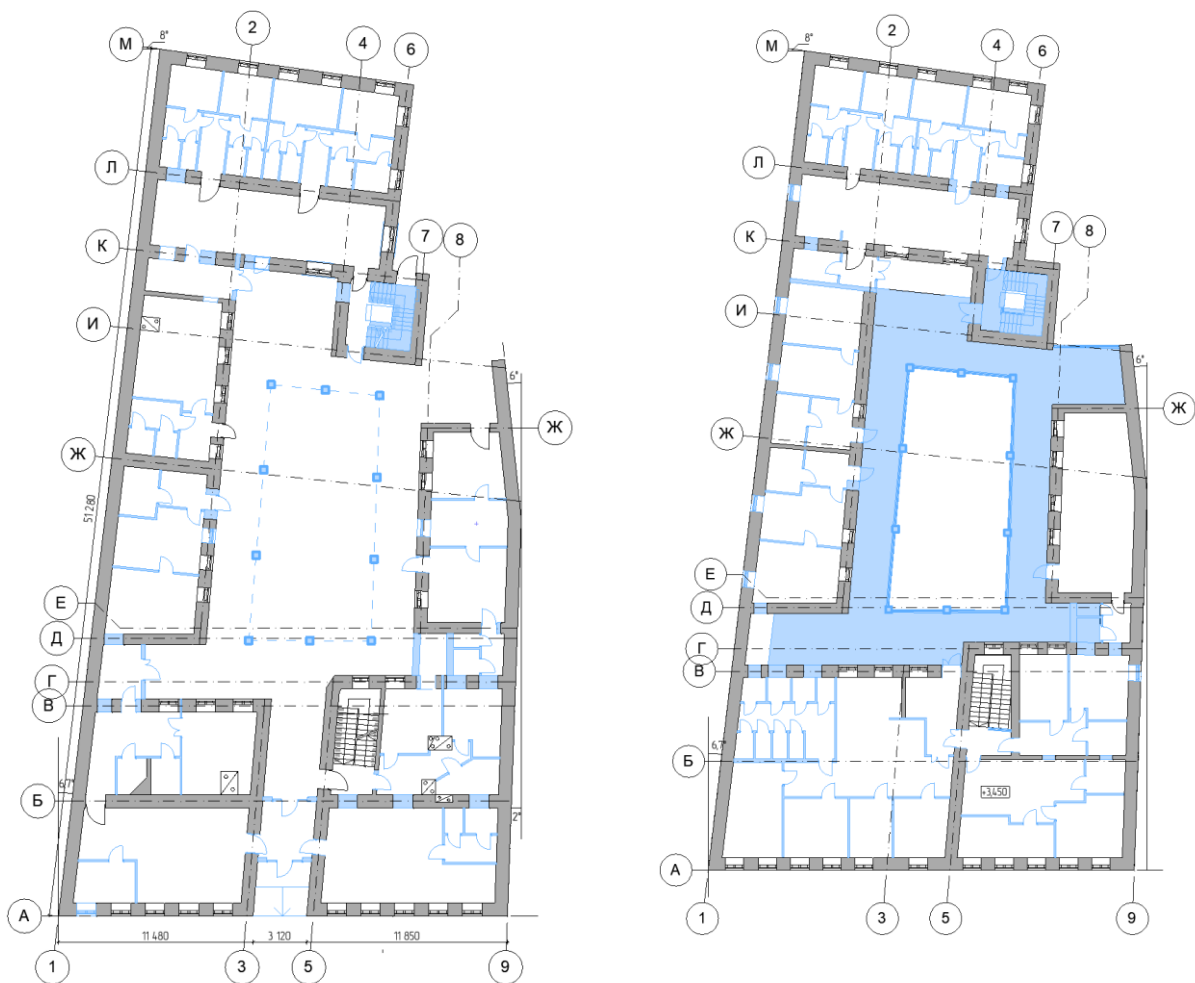

Рис. 3.6. План демонтажу конструкцій.

Також, якщо проживаючий вже зареєстрований, він замість проходження реєстрації може потрапити до внутрішнього двору через другі двері, маючи попередньо виданий магнітний ключ. Під'їзд вантажного автомобіля здійснюється біля приміщення складу у верхній частині правого блоку будівлі.

Рух персоналу першопочатково перетинається з траєкторією відвідувачів, проте обслуговування здійснюється в межах певного блоку, тому перехід до місця роботи в межах закладу здійснюється з метою потрапити до потрібного приміщення (рис. 3.7).

Рис. 3.7. Функціональне зонування та траєкторія руху персоналу (червона лінія) та відвідувачів (синя лінія).

3.4. Концепція дизайну простору тимчасового житла для переселенців. Матеріали та умеблювання

Задля підтримання образу неокласицизму на фасаді будівлі у стилістичному рішенні інтер'єру було застосовано його елементи, проте без прямого копіювання. Атмосферу затишку та рівноваги доповнюють меблі у стилістиці джапанді. Функціональне призначення кожного предмету відповідає приміщенню, у якому його розміщено. Також обладнання варіюється залежно

від необхідного рівня комфорту. Наприклад, у хостелі менше меблеве наповнення з розрахунком на одну людину, ніж у готельному номері, проте приміщення не позбавлене особливого рішення, яке забезпечується авторськими меблями.

Для підтримання стабільного емоційного стану проживаючих, основними кольорами було обрано блакитний, зелений, білий у поєднанні з деревом та графічними акцентами чорного кольору. Залежно від зони кольорова гама може варіюватися у пастельних відтінках. Даний прийом застосовується для створення асоціації відвідувачів між приміщенням та його забарвленням [21].

Де доцільно застосовано елементи фітодизайну, зокрема у зоні рецепції та коворкінгу, що додає естетичної привабливості та виконує роль зонування [3].

Двері та сходи окремо виділені для зручності орієнтації на території.

У проекті використовувалися зносостійкі матеріали. Не зважаючи на фінансові затрати, міцність та довговічність є обов'язковою вимогою у випадку створення тимчасового житла та готелю.

При виборі текстилю для тимчасового житла враховано потреби та вимоги користувачів, функціональність, екологічність, безпеку та комфорт. Тканинні матеріали можуть використовуватися для розділення простору, створення інтимності та приватності, акустичної ізоляції, зонування приміщень тощо. Вони можуть слугувати як перегородки, штори, намети, ковдри, подушки. Особливо важливим це є для обладнання хостелу. Також текстиль має бути легким у догляді, що є ключовим аспектом підтримання гігієни проживаючих. Також обирати варто легкі в догляді матеріали, які не містять шкідливих речовин або алергенів і відповідають екологічним стандартам [34].

3.5. Авторські розробки

Авторські розробки необхідні в приміщеннях, де не достатньо встановлення вже готового умеблювання. Такими є рецепція, а також номери хостелу. Здебільшого меблі для житла тимчасового перебування мають досить

невизначений вигляд, або не підходять у випадку необхідності наслідування неокласицизму.

До розроблених предметів меблів входять:

– ансамбль з двоповерхового ліжка, прилеглих сходів-шухляд, столу, локерів, стелажу;

– стійка рецепції.

В усіх елементах частково введено рельєфний фасад у смужку. У розрізі кожна лінія за формою наближена до трапеції, що спрощує прибирання такого типу поверхні. Водночас предмети меблів позбавлені надмірної кількості декору та не відходять від сучасних стилів. Велика кількість шухляд надає можливість людям отримати більше персонального простору, проте зважаючи на тимчасовість перебування та кількість проживаючих в одному приміщенні найвірогідніше частина загальнодоступних шухляд, що використовуються для зберігання білизни та оснащення для обслуговування номерів. Звичну драбину до двоповерхового ліжка замінено на сходи для простішого доступу до свого місця. Стіл за стилем більш наближений до джапанді (рис. 3.8).

Рис. 3.8. Номер хостелу, що містить авторські розробки.

Функціонально меблі поєднуються у один модуль, проте можуть використовуватися й окремо залежно від планування. Призначення кожного предмету спрямоване на задоволення потреб проживаючих в одному номері.

Стійка рецепції особлива не лише виглядом, але й можливістю обслуговування людини на кріслі колісному. По контуру вона виділена чорним кольором з метою привернення уваги відвідувачів.

Матеріали авторських розробок: фанера, метал, дерево, тканина дюспо для штор, що запобігає промоканню.

Також запропоновано деталі до меблів створювати із застосуванням 3D друку, як, наприклад, складний фасад меблів та складові столу. Дана технологія дозволяє використовувати у якості матеріалу екологічно безпечні пластмаси та дозволить за необхідності відтворити зламані деталі. [6, 15]

Висновки до третього розділу

3.1. Виявлено, що внаслідок руйнувань у Харкові та необхідності відновлення житлового фонду міста запропоновано створення тимчасового житла для переселенців у будівлі за адресою провулок Лопатинський 5. У процесі роботи над проектом здійснено ревіталізацію, а саме пристосування об'єкту до нових вимог використання та сучасних стандартів, зазначених у державних будівельних нормах.

3.2. Обґрунтовано втручання у структуру будівлі, добудову додаткових елементів та вплив її конструкції на подальші рішення внутрішнього простору.

3.3. Описано етапи роботи над проектом, перелік приміщень та деталі перепланування.

3.4. Запропоновано стилістичне рішення інтер'єру з урахуванням впливу кольору та матеріалів на проживаючих.

3.5. Висвітлено особливості формотворення та кольорового рішення авторських розробок, їх функціональне призначення та роль у проекті.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

1. Здійснено аналіз історичного формування тимчасового житла для переселенців в різних країнах світу та вплив певних подій на нововведення щодо даного типу закладів. Як висновок виокремлено основні потреби користувачів даного типу житла, що встановлює завдання на проектування.

2. Зазначено переваги ревіталізації та причини застосування даної методики для створення прихистків, а саме: збереження унікальних рис, притаманних виявам певного стилю в Україні, стимулювання регенерації вулиць, привернення уваги туристів, екологічна та економічна вигода.

3. Виокремлено найбільш вдалі аналоги в Україні та за кордоном, особливості їх планування та стилістичного рішення.

4. Під час опрацювання необхідної літератури було детально розглянуто основні вимоги до проєктованого закладу, зокрема враховано інклюзивність простору. Аналіз здійснювався з розрахунком функціонування будівлі у якості готелю після завершення війни. Також враховано окремі пункти щодо ревіталізації архітектурної одиниці.

5. Проаналізовано особливості впливу кольорового рішення та формотворення інтер'єру на його сприйняття людиною.

6. Застосовано отримані висновки аналізу теоретичного матеріалу для визначення особливостей проектування тимчасового житла для переселенців за адресою провулок Лопатинський 5.

7. Згідно завдання на проектування було розроблено документацію по ревіталізації будівлі під тимчасове житло для переселенців.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азін В.О., Байда Л.Ю., Грибальський Я.В., Красюкова-Еннс О.В. Доступність та універсальний дизайн : навч.-метод. посіб./ за заг. ред. Байди Л.Ю., Красюкової Еннс О. В. К., 2013. 128с.
2. Бюро Балбека. Проєкт RE:UKRAINE. URL: <https://www.balbek.com/reukraine> (дата звернення: 25.05.2023)
3. Гнатюк Л.Р. Використання фітодизайну в інтер'єрі офісного простору / Л.Р. Гнатюк, Х.С. Шепелюк // Теорія та практика дизайну. Збірник наукових праць / Технічна естетика. К.: НАУ, 2019. Вип. 17. С.31–39.
4. Гнатюк Л.Р. Методичні підходи до ревіталізації та реновації історичних будівель (аналіз досвіду) / О.А. Пламеницька, Л.Р. Гнатюк, І.Гуменюк // Теорія та практика дизайну. Збірник наукових праць / Дизайн архітектурного середовища. НАУ. К., 2019. Вип. 19. С.36–56.
5. Гнатюк Л.Р. Напрями ревіталізації річкового вокзалу та Почтової площі м. Київ / Л.Р. Гнатюк, Н.А. Пилипенко // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. Науково-технічний збірник. Вип. 55. К.: КНУБА, 2019. С. 61–74.
6. Гнатюк Л.Р. Особливості меблевого виробництва засобами 3D друку / Л.Р. Гнатюк, А. Фабіянська // Теорія та практика дизайну. Збірник наукових праць / Технічна естетика. К.: НАУ, 2018. Вип. 15. С. 49–58.
7. Гнатюк Л.Р. Ревіталізація промислових об'єктів на прикладі м. Київ / Л.Р. Гнатюк, М.В. Мельник // Теорія та практика дизайну. Збірник наукових праць / Мистецтвознавство. К.: НАУ, 2019. Вип. 16. С.53–68.
8. ДБН В.1.1.7–2016. «Пожежна безпека об'єктів будівництва». [на зміну ДБН В.1.1.7:2002; чинний з 01.-06.2017]. Вид. офіц. Київ: Мінрегіон України, 2016. 39 с.
9. ДБН В.2.2-15:2019 «Житлові будинки. Вимоги до об'єктів, що експлуатуються для проживання». [на заміну: ДБН В.2.2-15-2005, ДБН В.3.2-2-2009; чинний від 01.12.2019]. Вид. офіц. Київ: Мінрегіон України, 2019. 120 с.

10. ДБН В.2.2-20:2008 «Будинки і споруди. Готелі». [чинний від 01.10.2019]. Вид. офіц. Київ: Мінрегіон України, 2019. 58 с.
11. ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення. [на заміну ДБН В.2.2-17-2006; чинний з 01.04.2019]. Вид. офіц. Київ: Мінрегіон України, 2018. 64 с.
12. Жидкова Т. В., Грибальський Я. В. Методичні рекомендації щодо забезпечення доступності прихистків для тимчасового перебування маломобільних груп населення. К.: Національна Асамблея людей з інвалідністю України, 2023. 26 с.
13. Житло для біженців. Колоніальне планування та контрпланування. URL: <https://www.mpiwg-berlin.mpg.de/content/refugee-housing> (дата звернення: 24.05.2023).
14. За кам'яною стіною: Як в Ізраїлі будують укриття. URL: <https://birdinflight.com/architectura-uk/20220411-mamad.html> (дата звернення: 26.05.2023).
15. Згалат-Лозинська Н.О. Переваги 3d-друку будівель в умовах війни // Політ. Сучасні проблеми науки. Розвиток інфраструктури авіаційного транспорту: Матеріали XXIII Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (м. Київ, 4 квітня 2023 року). К.: НАУ, 2023. 205 с.
16. Карпов В.В. Антропологічне осмислення архітектурної форми сучасності // Архітектура та екологія: Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 16 – 18 листопада 2020 року). К.: НАУ, 2020. С. 5 – 8.
17. Класифікація засобів розміщення туристів. URL: <https://fgritb.knukim.edu.ua/home/news/klasifikatsiya-zasobiv-rozmishchennya-turistiv.html> / (дата звернення: 24.05.2023).
18. Компактні житлові модулі для ВПО від loft buro. URL: <https://pragmatika.media/en/news/studiya-loft-buro-stvorila-spalni-moduli-dlja-tih-hto-cherez-vijnu-vtrativ-zhitlo/> (дата звернення: 26.05.2023).

19. Куди поселити людей, що залишилися без домівок через війну. Запитуємо архітекторів. URL: <https://www.the-village.com.ua/village/city/architecture/324679-kudi-poseliti-lyudey-scho-zalishilisya-bez-domivok-cherez-viynu-zapituemo-arhitektoriv> (дата звернення: 24.05.2023).

20. Лінда С.М. Архітектурне проектування громадських будівель і споруд: Навч. посібник. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2010. 608 с.

21. Новік Г.В., Могила В.В. Засоби формування світло-кольорового середовища / Г.В. Новік, В.В. Могила // Теорія та практика дизайну: зб. наук. праць / Національний авіаційний університет. К., 2021. Вип. № 23. С. 141-149

22. Олійник О.П. Кольорові рішення малих готелів / О.П. Олійник, Н.М. Ревва // Вісник ХДАДМ. Х.: ХДАДМ, 2012. №15. С. 15 – 18.

23. Олійник О.П. Основи дизайну інтер'єру: навч. посіб. / О.П. Олійник, Л.Р. Гнатюк, В.Г. Чернявський // К.: НАУ, 2011. 228 с.

24. Про затвердження Мінімальних вимог щодо забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення під час екстреного облаштування місць тимчасового перебування внутрішньо переміщених осіб у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації : Наказ МОЗ України від 31.03.2022 р. № 554. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0407-22#Text>.

25. Провулок Лопатинський (Харків). URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B2%D1%83%D0%BB%D0%BE%D0%BA_%D0%9B%D0%BE%D0%BF%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_\(%D0%A5%D0%B0%D1%80%D0%BA%D1%96%D0%B2\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B2%D1%83%D0%BB%D0%BE%D0%BA_%D0%9B%D0%BE%D0%BF%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_(%D0%A5%D0%B0%D1%80%D0%BA%D1%96%D0%B2)) (дата звернення: 04.06.2023).

26. Реут А., Когатько Ю. HOUSING PROBLEM IN UKRAINE ON THE BACKGROUND OF WAR 2022. DSE: 2022, 49, P. 123-144.

27. Сайт архітектурного бюро АрхОбраз. URL: <https://arch-obraztsov.com/public/shelter-na-karuni/> (дата звернення: 25.05.2023).

28. Система класифікації готелів. URL: <https://buklib.net/books/32513/> (дата звернення: 24.05.2023)
29. Хронологія історії біженців. URL: <http://refugeehistory.org/timeline-refugee> (дата звернення: 25.05.2023)
30. Центр матері і дитини “Незламні матусі” у Львові. URL: <https://pragmatika.media/project/centr-materi-i-ditini-nezlamni-matusi-u-lvovi/> (дата звернення: 25.05.2023).
31. A Slightly Better Shelter? URL: <https://limn.it/articles/a-slightly-better-shelter/> (дата звернення: 04.06.2023)
32. International Committee of the Red Cross. URL: <https://www.icrc.org/en> (дата звернення: 02.06.2023).
33. Jill Pellew The Home Office and the Aliens Act, 1905. The Historical Journal. 1989, 32(2), P. 369-385. URL: <https://www.jstor.org/stable/2639607>
34. Kuznetsova Iryna, Us Viktoriya. Features of use of the folk textiles for the modern ethnic interior design in ukraine / Yuliya Tretyak, Iryna Kuznetsova, Viktoriya Us, Iryna Ilyk // Теорія та практика дизайну: Збірник наукових праць (Theory and practice of design: Збірник наукових праць) / Технічна естетика (Technical aesthetics). К.: «Компрінт», 2017. Вип.11. С. 204 – 214.
35. loft buro. URL: <https://loftburo.com/> (дата звернення: 26.05.2023)
36. Moore, B. Refugee Settlements and Sustainable Planning. Forced Migration Review, no. 55, Refugee Studies Centre, University of Oxford, 2017.
37. The Village Україна розповідає про хостел для біженців «Хуст Хостел» і команду «Перемеблі». URL: <https://www.the-village.com.ua/village/service-shopping/interview-style/325349-khust-hostel-peremebli-2022> (дата звернення: 26.05.2023).
38. United Nations Relief and Rehabilitation Administration. URL: <https://encyclopedia.ushmm.org/content/en/article/united-nations-relief-and-rehabilitation-administration> (дата звернення: 02.06.2023).

Д О Д А Т К И